The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104. U. S. A.
SATURDAY, SEPTEMBER 10, 1966

LATVIJA AMERIKĀ

72. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 10. SEPTEMBRIS 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Nujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A. tālrunis 544-4278

PAZEMOTIE, KAS UZVARĒJA

DV DIENU ATKLĀSANAS AKTĀ ČIKAGĀ

Ai kariņi, ai kariņi,
Tavu ilgu ilguminu:
Jauni vīri sirmi tapa,
Zem karoga stāvēdami.

Kad Čikagā Daugavas Vanagi svinēja savu divdesmito dibināšanas atceri, nevijus bija jādomā par 1946. gadu, kad meklējami šīs mūsu pašreiz spēcīgākās organizācijas sākumi. Toreiz izciestais rūgtums, sāpes un posts nesuši brīniškīgus augļus: tie, kas toreiz bija badā, nu paēdina tos, kam šodien trūkst maizes; tie, kas toreiz sala, nu dala savas sirds siltumu ar tautu; tie, kas toreiz bija atstāti, nu rūpējas par mūsu kultūras dārgumu saglabāšanu un tālākveidošanu: un tie, kas toreiz skaitījās sakauti tā, ka pat viņu kritušo biedru bērza krustus izrāva no vietas, un zemi virs viņu atdusas vietām uzara, lai tos nevarētu atrast — nu rāda savu stiprumu. Čikagas lepnākās viesnīcas un greznākās zāles dunēja zem viņu kaŗavīru soļiem, un, kaut arī galvas kļuvušas sirmas, pleci vēl paturēnesuši brīniškīgus augļus: tie, juši ierindas stalto stāju.

Iesākot DV dienu atklāšanas aktu, Čikagas DV apvienības prks U. Vītols apsveica tuvos un tālos, no zemeslodes tālākajām malām saradušos viesus, vēlot svētku jūsmu paņemt līdz uz māsaglabāšanu un tālākveidošanu: jām, lai tā palīdzētu vienot nākotnes mērķiem. ASV DV pr-ks V. Hazners vadīja ceremoniju, kad no ciņu laukiem saglabātajā leģiona kaujas karogā iesita tradicionālo piemiņas naglu un pieteica DV organizācijas priekšnieku V. Janumu svētku uzrunai. Pulkvedis atklāja DV dienas, nododot sveicienus no Eiropas, kas vēl arvien ir mūsu frontes pirmās līnijās. Viņš arī pieminēja, ka boļševiku izdevumos DV tiek nepārtraukti lamāti, bet, pretēji cerētajam, viņu pūles tikai stiprinājušas DV vienoto gribu ciņu turpināt. „Esam bijuši cīnītāji, cīnāmies tagad un cīnīsimies arī nākotnē," teica pulkvedis, uzsverot, ka ir lepns, ka viņam uzticēts 20 gadu vadīt organizāciju, kas dibināta aukstumā un pusbadā, bet kuŗai nekad nav trūcis morāliskā stipruma. Nobeigumā V. Janums aicināja arī visu latviešu tautu stāvēt šo cīnītāju teica. Bez tam DV reprezentē jēdzienu, kas nepieciešams katrai valstij, ja tā grib būt suverēna — militāro elementu. Prof. P. Lejiņš novēlēja cīnīties tāpat arī turpmāk un nest tās pašas idejas tālāk.

LNAK pr-dis J. Niedra savā uzrunā cita vidū sacija: „Ceļš uz šo vietu un gadījumu mūsu cīnītājiem nav bijis īss un viegls. Tas vijies cauri sniega laukiem, atstājot tur asins puķes, cauri Cēdelgemas dzelonstieplu žogiem, bēgļu nometnēm un bezcerībai. Šodien, pēc 20 gadiem, mūsu pienākums ir teikt viņiem sirsnīgāko paldies un apliecināt mīlestību, uzticību un cieņu." LSCS prezidija pr-de Ruta Priedkalne sveica latviešu studentu vārdā. „Kaut pašreizējie studenti jūsu ciņu laikos bija vai nu pavisam mazi, vai pat vēl nebija dzimuši, abām mūsu organizācijām tomēr ir kopīgs mērķis — Latvijas brīvība," viņa uzsvēra.

(Turpinājums 5. lpp.)

Daugavas Vanagu vēstījums

Daugavas Vanagu organizācijas 20 gadu darbības atceres svinības laikā no 3. — 6. septembrim notika Čikagā, ASV, ar divu dienu ilgu kultūras festivālu un DV centrālās valdes sēdi nobeigumā. Kultūras festivālā piedalījās ap 400 izpildītāju, un tā atsevišķos sarīkojumus apmeklēja ap 9000 personu. Centrālās valdes locekļi sēdē bija pulcējušies no visām brīvās pasaules valstīm, pārstāvot 8740 organizācijas biedru, kuŗi darbojas 12 valstīs: Anglijā, ASV, Argentīnā, Austrālijā, Beļģijā, Brazilijā, Dānijā, Francijā, Holandē, Kanadā, Vācijā un Zviedrijā. Ja kultūras festivāls rādīja DV organizācijas centienus un panākumus kultūrāli - sabiedriskā laukā, tad centrālās valdes sēdes gaita savukārt apliecināja DV organizācijas ciņu par Latvijas brīvības atgūšanu, kas izpaužas visās zemēs, kur vien DV darbojas.

Daugavas Vanagu organizācija jau kopš dibināšanas pār savu galveno mērķi izvirzījusi bezkompromisa ciņu pret komūnismu, lai atgūtu Latvijai brīvību. Ir izmantota katra iespēja, informējot brīvās tautas par okupantu nežēlīgo rīcību Latvijā, kas izpaužas slepkavībās un sistēmatiskās latviešu tautas deportācijās uz vergu darba nometnēm un krievu ieplūdināšanā Latvijas territorijā.

Daugavas Vanagi vienmēr ar visilielāko neatlaidību darbojušies pretī krievu komūnistu imperiālistiskajām tieksmēm un kolonizācijai Baltijas telpā, cieši sadarbojoties ar īgauņu un lietuviešu trimdas nacionālajām organizācijām. Šis darbs un centieni aizvadītajos 20 gados noritējuši atklātībā, dodot iespēju sabiedrībai un presei to brīvi izvērtēt un novērtēt. Novērtējums arvien bijis atzinīgs, kas izteicies arī gadu no gada kāpinātajā trimdas sabiedrības materiālajā un morālajā atbalstā organizācijas mērķiem. Veltīgas bijušas krievu okupantu un viņu līdzskrējēju pūles ar saltiem meliem un naida izvirdumiem nozākāt DV darbiniekus, šai nolūkā izdodot pat atsevišķas publikācijas ne vien latviešu, bet arī angļu un vācu valodā. Daugavas Vanagu centrālā valde ar pateicību augsti vērtē šo sabiedrības morālo stāju un lielo materiālo atbalstu organizācijas darbam un lūdz šādu atbalstu neliegt arī nākotnē.

Daugavas Vanagu organizācijai ir labi zināms tautas posts un ciešanas tēvzemē, tāpat lielie upuri, kuŗus tā nesusi brīvības labā. Tādēļ visa Daugavas Vanagu saime dziļā godbijībā liec galvas varoņu piemiņas godināšanai un alcina dzīvos nepagurt ciņā un spītā pret apspiedējiem. Daugavas Vanagi solās nerimt arī nākotnē izmantot visas iespējas, kuŗas mums dod dzīvesvietu brīvo demokratiju valdības un pretkomūnistiski noskaņotās tautas, lai izdevīgā brīdī Latvijas brīvības atgūšanas jautājumu varētu pacelt Apvienotajās nācijās.

Daugavas Vanagu organizācija vienmēr bijusi un būs gatava atbalstīt visus, kas piedalās bezkompromisa ciņā par savas tautas tiesībām uz brīvību un neatkarību.

Ieejot savas darbības trešajā gadu desmitā, Daugavas Vanagu organizācija deklarē, ka tā nav tikai bijušo kaŗavīru organizācija, bet visu nacionāli domājošo latviešu organizācija, kuŗi atzīst līdzšinējās kaŗavīru ciņas par Latvijas brīvību un arī paši grib kalpot šim mērķim. Daugavas Vanagu organizācijā neeksistē vecuma vai kārtu ierobežojumi, jo DV saimē iekļaujas visi DV ģimeņu locekļi, arī vanadzēni ar sirmajiem tēviem un māmuļām, kas jaunos vanadzēnus audzina. Piederību Daugavas Vanagu organizācijai šodien nosaka tikai katra latvieša pašā dziļākā sirds, kas kristieša mīlestībā grib palīdzēt grūtdieņiem un kalpot Latvijas brīvības centieniem.

Daugavas Vanagi savā darbā apzinās, ka šāsdienas dzīves materiālā labklājība būs tikai līdz pirmajam lielākam pārbaudījumam. Pasaule ir pilna pretiškībām, nemieriem, ciņu uzliesmojumiem un lielākiem kaŗa draudiem. Tādēļ katram jākrāj vairāk garīgo vērtību, ar kuŗām pastāvēt lielāko pārbaudījumu brīžos un postā. Nākotnē raugoties, ir jāgādā, lai izaug nacionāli dedzīgi latvieši un lai mūsu tautā neiznīktu tiecības spēks un dzīves ērtībās neizplēnētu varoņu gars. DV centrālās valdes divu dienu sēdes gaita galvenokārt bija veltīta mūsu tautas nacionālajai un politiskajai nākotnei, skaŗot arī jautājumus, kas svarīgi organizācijas iekšējam darbības plānam Latvijas labā.

Daugavas Vanagu organizācija iespējamos ceļos un veidos centīsies visciešāk sadarboties ar mūsu tautu tēvzemē, jo mums visiem ir viens mērķis un ilgas redzēt brīvu Latviju.

Aizvadītajos 20 darbības gados Daugavas vanagi un vanadzes pierādījuši, ka viņu gara spārni un ilgas nekad nepagurst, darbus darot un domājot, lai piepildītos visu mūsu lielais mērķis — brīva un neatkarīga Latvijas valsts.

Dievs, svētī Latviju!

Daugavas Vanagu centrālā valde

Latviešu katoļu dienas Toronto

BĪSKAPA J. RANCĀNA GODINĀŠANA UN MONSIŅORA DR. K. RUČA VIESOSANĀS

KANADAS LATVIEŠU KATOĻU APVIENIBAS KONGRESS, SVINIGS DIEVKALPOJUMS, RAKSTNIEKU CĒLIENS, SAVIESĪGS VAKARS UN KRUCIFIKSA IESVĒTĪŠANA MEŽCIEMĀ

Latviešu katoļu dienas, kas iezīmējās ar vairākiem reliģiskiem, nacionāli sabiedriskiem un kultūrāliem sarīkojumiem, šogad izvērtās par sevišķi svinīgu un vispār nozīmīgu sabiedriskās dzīves jaunās sezonas ievadījumu. Visā šo notikumu virknē izcēlās bīskapa J. Rancāna godināšana sakarā ar augstā garīdznieka un ievērojamā Latvijas valstsvīra 80 mūža gadiem. Arī latviešu katoļu baznīcas augstākā vadītāja Vatikānā, monsiņora Dr. K. Ruča piedalīšanās kongresā un vispusīgais referāts par baznīcu pašreizējo stāvokli un turpmākajiem uzdevumiem deva bagātīgu vielu pārrunām un jaunām idejām. To rezultātā kongress vienojās pie KLKA dibināt latviešu katoļu garīgās aprūpes fondu, kuŗa savāktos līdzekļus izmantos vispārējai garīgai aprūpei un nacionālo mērķu sekmēšanai. Pēc monsiņora ziņojuma par Vatikāna radioraidījumiem apspriestajām tautām, kuŗā latvieši ik dienas varētu izmantot 15 minūšu raidījumu, bet pašreiz līdzekļu trūkuma dēļ izmantotas tikai trīs dienas nedēļā, vienojās par to informēt LNAK valdi un lūgt tās atbalstu līdzekļu sagādei.

Līdzšinējam KLKA valdes priekšsēdim K. Borisam atsakoties kandidēt darba slodzes dēļ, jaunajā valdē ievēlēja S. Gabrānu ar 55 balsīm, V. Koroļkēviču (50), T. Puišāņu (50), P. Cakulu (42)), V. Miklaševiču (40), B. Loginu (38) un V. Mileiko ar 36 balsīm, kandidātos palikot A. Baiņam, A. Budžem un S. Vasarājam. No 16 nominētiem valdes kandidātiem 7 atteicās. Revīzijas komisijā ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējos Birutu Senkēviču, A. Ģertmani un A. Stikutu.

Nākošā gada budžetu pieņēma 600 dol. apmērā.

Pretēji latviešu organizāciju lielākajam vairumam, kas gada sapulcēs, sesijās vai delegātu sapulcēs sanāk ik gadus, KLKAs augstāko lēmēju instanci — KLKA delegātu 12. kongresa kongresu sasauc reizi divos gados. Šogad tas notika Latviešu namā Toronto laikā no 3.—5. septembrim, ar vairākiem atsevišķiem sarīkojumiem attaisnojot katoļu dienu nosaukumu.

Svinīgo atklāšanu ievadīja valdes pr-dis K. Boriss, aicinot klātesošos nodziedāt Latvijas katoļu himnu un ar klusuma brīdi godināt pēdējā laikā mirušos katoļu garīdzniekus un katoļu saimei zudušos. Pēc tam bīskaps J. Rancāns mudināja turēties pie Dieva patiesībām, kas ietvertas Pestītāja kalna runas vārdos: „Meklējiet Dieva valstību un taisnību:" Ja ikviens pilditu Dieva baušļus, tad mūsdienu pasaulē nebūtu ļaunuma, karu un citu pārkāpumu. Izlūdzoties Dieva svētību kopīgajam darbam, vienprātībai un saprašanās garam, bīskaps aicināja nodziedāt Latvijas himnu. Uzrunas turpinājumā bīskaps pakavējās pie Vatikāna koncila darba un nobeigumā nodeva pāvesta Paula VI svētību latviešu katoļu saimei.

KLKA kaplāns prof. Dr. B. Kokins, uzrunājot kongresa dalībniekus, organizāciju pārstāvjus un viesus, kas kopskaitā pārsniedza 200, cildinošos vārdos raksturoja bīskapa J. Rancāna, kuŗš 25. oktobrī sasniegs 80. mūža gada slieksni, personību un darbu. Godinot sirmo, bet darbā spraigo bīskapu, prof. B. Kokins uzsvēra viņa priesterības pilnību un daudzos veikumus

(Nobeigums 4. lpp.)

Biruta Niedra un Alberts Zeps latviešu katoļu dienās Toronto apsveic bīskapu J. Rancānu.
Foto: A. Kalniņš

Jānis Klidzējs

Mūžam raud taure zem Latvijas bērziem

DAUGAVAS VANAGU UN JAUNATNES SATIKSANAS IZSKAŅA

„Nav virs zemes tādas varas, kas spētu no latviešu vīru, sievu un jauniešu sirdīm izraut neatkarīgā, brīvā valstī nodzīvotos 20 gadus. Mūs var apspiest, daļēji iznīcināt, bet kamēr vien kāds latvietis dzīvos, dzīva būs dziņa pēc tiesībām brīvam dzīvot savā brīvajā valstī."—Kārlis Ulmanis.

Pirmais brīvās Latvijas ministru prezidents, kas bija arī pēdējais brīvās Latvijas valsts prezidents, divos vienkāršos teikumos ir definējis visu dzīvo latviešu paaudžu tiesību kopdomu un mūsu nacionālo instinktu. Mūsu nacionālais instinkts, tāpat kā citu tautu nacionālie instinkti, ir tas revolūcionārais ideju lādiņš, kas drebina šo mūsu 20. gadsimtu ar kolonālo mūru uzspersanu gaisā. Krievu reakcionārais komūnisms ar Afrikā izbijušām idejām un metodēm cenšas nostiprināt savu varas muižniecību Baltijā. Ar progresa vārdiem krievu mutēs, bet ar mašinpistolēm sargu torņos tas sarga savu „atbrīvošanu" tā, lai neviens gados jaunāks īgaunis, latvietis vai lietuvietis netiktu ārā no šīs „atbrīvošanas" un neredzētu, kas notiek ārpusē šīni tautu un ideju revolūcionārajā 20. gadsimtā. Sodienas krievu varas muižniecki sarga, lai īgaunīņa, Latvijā un Lietuvā neieklūtu 20. gadsimta idejas, domās, avīzes vai grāmatas. Viņi tur sarga 17. gadsimta idejas un metodes, bet sauc savu komūnismu par „zinātnisku'. Bet kas notiek ar tiem, kas šo „zinātni" gribētu apšaubīt, pārbaudīt, papildināt un salidināt ar dzīvi pasaulē, noraidīt vai meklēt jaunas atziņas? Viņu varas muižniecībai nav citu domu, kā tikai savu varu aizsargāt pret revolūcionārā nacionālisma un individa brīvības instinktiem un idejām, pret 20. gadsimta garu un viļņiem. Tie jau skalojas ap Marksa un Ļeņina pieminekļu akmeņiem. 20. gadsimta progress, jaunā humānitāte un personas brīvības un tiesību apziņa staigā ar savu gara dinamītu, ar nacionālo revolūcionārismu katra īgauņu, latviešu un lietuviešu skolnieka somā. So revolūciju nav izgudrojis ne Markss, ne Ļeņins, ne krievi, ne latvieši, ne franči, ne amerikāņi, ne arī kāda cita tauta vai persona. Tā ir tapusi no visā pasaulē apspiesto un cietušo instinkta: arī es esmu cilvēks, arī es neesmu nesuns, ne mūlis, ko var dzīt darbā, sist, uzkliegt: turi muti un dari, kā tev liek, jo ir kas domā bez tevis. Šis milzu spēks kā pazemes gruzdoņa ir gailējis Afrikā, Dienvidamerikā, Āzijā, Eiropā un visā Maskavas imperijā. Tas visur pieņem līdzīgas izteiksmes formas: jūs, valdītāji, vieni paši neēdīsit, vieni paši nedomāsit, vieni paši nedzīsit mūs ar savas varas pātagu, jūs necelsit žogus līdz debesīm.

Šai zīmē un garā Čikagā pulcējās un satikās trīs Latvijas brīvības paaudzes, lai atrastu kopdomu, kopdarbu un tā metodes nākamajiem gadiem, kas trimdinieku nacionāli revolūcionāro instinktu vēl vairāk sasaistīs ar dzimtenes nacionāli revolūcionāro izteiksmju meklējumiem. Šīs trīs paaudzes, kas šajās dienās satikās Daugavas vanagu dienās, ir: Latvijas brīvību izcīnītāja paaudze 1918.—1921. gadā, Latvijas brīvības aizstāvētāju paaudze 1940.—1945. gadā un Latvijas brīvības meklētāju paaudze, latviešu jaunieši, kas studējuši un beiguši universitātes visās pasaules pilsētās. Divas pirmās paaudzes ir maksājušas savai Latvijai brīvības parādu ar darbu un asinīm. Jaunie, kas reprezentē latviešu tautas šodienu un vēl vairāk, nākotni, bijuši tie laimīgie, kas iepazinušies ar visas pasaules tautu brīvības idejām un tradicijām, viņi iepazinušies ar šodienas tautu psiholoģijas trajektorijām, un viņi pazīst jaunākās metodes pasaules ciņu arēnā. Šis kopums ir spējīgs radīt ideju un darāmo darbu satversmi. Mums ir vajadzīga šī satversme, šī kopdoma. Mēs pa izkaisītajām pasaules pilsētām darām simtiem darbu, būvējam namus, baznīcas un pat kapsētas. Puse no šiem psihiskās enerģijas un materiālo līdzekļu ieguldījumiem ir tādi, bez kuŗiem varētu iztikt, kas varētu aiziet kopdarbam. Katrs dibina savu fondu un staigā ar ziedojumu sarakstu apkārt, kad tik ienāk prātā. Katrā kaktā būvē savus simtgadējus namus un izsmelt vietējos līdzekļus līdz nogurumam. Kāpēc mums 1966. gadā vēl arvien nav pašu algota ideoloģiskās un politiskās informācijas štāba, kuŗā strādātu 5, vai 6 mūsu apdāvinātākie doktori politikas, psiholoģijas un publiskās informācijas laukos?

Nekad vēl mūsu kā savas tautas piederīgo individu iespaids un svars pasaulē nav bijis tik liels un nozīmīgs kā šodien. Nekad vēl mūsu algu pelnītāju kopīgais ienākums nav bijis tik iespaidīgs kā šodien. Simti, nē — tūkstoši mūsu tautiešu ir beiguši universitātes. Viņi strādā par mācības spēkiem pasaules universitātēs, valdības iestādēs, skolās, ievērojamos uzņēmumos. Bet mums vēl arvien nav mūsu skaitam un iespaidam atbilstoša organizētā iespaida. Mums palīdz ASV, Kanada, Anglija, Austrālija un citas valstis, bet mēs paši uzvedamies kā Dienvidvietnamas cilšu vadoņi.

Nav mums morāliski iespaidīgāka parlamenta mūsu tautas kopībā visās pasaules zemēs, kur dzīvo latvieši, kā Daugavas Vanagu un jaunatnes apvienību kopīgais un saskaņotais spēks. Tas drīkstētu runāt, domāt, aicināt visus un kopā izstrādāt visai trimdas kopībai saistošo ideoloģisko satversmi, kas spētu plānot gadiem uz priekšu: ko mums visiem darīt un ko nedarīt.

Būtu jāspēj panākt, lai tie jaunieši, kas pavadījuši aktīvus darba un ideju meklējumu gadus jaunatnes apvienībās, sasniegušī 30 gadu vecumu, neizklīstu, bet turpinātu darbu kā aktīvi biedri Daugavas Vanagu organizācijā, jo šai organizācijai ir nenoliedzams morāliskais balsts tautā: tauta klausās šīs organizācijas balsi ar ticību un paļāvību, jo šīs organizācijas biedru dzīves ir rakstījušas Latvijas vēsturi. Jauniešiem jābūt tur klāt, kur tiek rakstīta Latvijas nākotne. Ne jau par velti Maskavas imperijas propaganda, kas iznāk latviešu valodā, Daugavas Vanagus apkrāso tādiem pašiem epitetiem, kādiem savus emigrantus apkrāsoja Hitlera un Gebelsa skaļruņi un ar kādiem apkrāsoti savā laikā visu zemju bēgļi, kas cīnījās pret koloniālo varu verdzību savās zemēs.

Mūsu jaunajai ideoloģiskai satversmei jāatrod arī jaunu gaismu, jaunu skatījumu un jaunu mīlestību un patiesību pret šodienas Latviju, pret šodienas latviešiem dzimtenē un pret visiem, kuŗiem tur šodien jādzīvo un jāstrādā, reizēm jārunā un jāraksta tā, ka mums var tālumā nelikties pa prātam. Caur šodienu viņi jau dzīvo nākotnes Latvijā. Mums jāpalīdz viņiem izdzīvot un pārdzīvot krievu varas muižniecību. 20. gadsimta idejas un spēki reiz aizskalos Maskavas atjaunoto 17. gadsimtu un tās reakcionārus. Pat Kremļa Brežņevs un Kosiģins zina, ka Latvijas kalni nav sarkani. Mūžam zili ir Latvijas kalni. Mūžam raud taure zem Latvijas bērziem. Tā modina dzimteni un trimdu.

Žonglēšana uz patriotisma virves

KĀ LIETUVIEŠU KOMŪNISTI IZSKAIDRO PATRIOTISMU

Lietuvas komūnistu partijas oficiozs „Komunist" šāgada jūlija numurā ievietojis ievadrakstu „Kas ir patriotisms". Vispirms ievads vēršas pret Marksa no vecojušos maksimu, ka proletārietim nav dzimtenes. Par šo viedokli sākušies strīdi jau 19. gadsimtā. Rietumu sociālistu sadursmē, kuru vairums esot noraidījis šo komūnistu partijas manifesta patiesību. Krievu sociālists Pļechanovs esot atzinis, ka Marksa un Engelsa viedoklis nevis noraidāms, bet tikai pareizi iztulkojams. Pļechanovs tomēr esot ļoti tuvu stāvējis buržuaziskajam viedoklim, ka „tēvzemes ideja saista cilvēkus visciešākajām solidaritātes saitēm, zīmējoties uz visu, kas saistās ar attiecīgo zemi". Citiem vārdiem, Pļechanovs esot nostādījis tautu nacionālajiem atbrīvošanās centieniem pretī laupītājtautu nacionālismu, kurš grib sev paklaut citas tautas. Krievu revolūcionārie demokrati, ieskaitot Beļinski, raudzījušies uz nacionālajām problēmām citādi. Beļinskis, piemēram, rakstījis: „Mīlestībai uz savu tautu jāizriet no mīlestības uz visu cilvēci." (Līdzīgu viedokli savā laikā paudis arī Rainis,—ref.) Taču Beļinskis bijis tikai sapņotājs, viņš vēl neesot pareizi saskatījis ceļu, kas ejams.

Tikai oktobra revolūcija radījusi jaunu padomju patriotismu, kas atšķiries no buržuaziskā patriotisma. Proletāriešiem ar padomju režīma nodibināšanos radusies „tēvzeme, kuru aizstāvēt". Jau Ļeņins rakstījis savai mīļākajai francūzietei Inesei Armandei par šo tematu, ka proletārietim nav tēvzemes, šādus vārdus: „Strādniekam nav tēvzemes, tas nozīmē, ka viņa saimnieciskais stāvoklis nav atkarīgs no nacionālās, bet starptautiskās bāzes, viņa šķiras ienaidnieks ir internacionāls, tādēļ strādnieka atbrīvošana nav nacionāla, bet internacionāla problēma, un starptautiska vienība stādāma augstāk par nacionālo." Tai pašā laikā Ļeņins tomēr runājis sev pretim un apgalvojis, ka „patriotisms ir cilvēka visdziļākās jūtas!... Uz šīm jūtām tad pamatām, bet mērķtiecīgi kultivēta visa padomju iekšējā un ārējā politika. Ļeņins savā laikā idejiski piekrāpis savu mīļāko nacionālajā jautājumā, tāpat kā vēlāk viņš un Staļins piekrāpa daudzas Pad. savienībā iekļautas tautas, kuras revolūcijas sākumā noticēja Ļeņina frazēm par tautu brīvību un atsvabināšanu.

Vislabāk padomju idejiskās un praktiskās politikas pretrunu raksturojis Milovans Djilass, kas rakstīja: „Staļinisms bija vienpersoniskas diktatūras maisījums ar imperiālismu un militārismu." To pašu, tikai citiem vārdiem, savā runā komūnistu partijas XX kongresā atklāja arī Hruščovs, lai, protams, atbildību par visām iekšpolitiskajām neveiksmēm uzveltu nelaikim, kas toreiz vēl gulēja mauzolejā līdzās Ļeņinam.

Paliek atklāts jautājums, kāpēc tieši tagad Lietuvas kompartijas oficiozs atkal pieskāries šim ļoti kaitīgajām lietām, jo, runājot par padomju patriotismu, izdevums pieskāries arī lietuviešu patriotismam. Aizbildinādamies par raksta ievietošanu ir šāda: „Aiz cēlā vārda patriotisms tagad pūlas paslēpties kā amerikāņu iekarotāji Vietnamā un Rietumvācijas revanšisti, tā arī uz ārzemēm aizbēgušie lietuviešu kapitālisti-nacionālisti." Formulējums liktos skaidri propagandas nolūkos, bet turpat autors Zimanas turpina: „Neviens komūnists nenoliedz, ka priekš padomju laikā nebūtu bijuši patrioti, kas mīlēja savu tautu un savu dzimteni un bija gatavi cīnīties par to... Kaut arī viņu viedoklis nevarēja līdzināties mūsu uzskatam, padomju laudis tur svētu viņu piemiņu, viņu paraugs dod mums jaunus spēkus..." Tādi piemēri atrodami katrā mūsu lielās zemes nācijā. Tādu cilvēku ir ne mazums arī Lietuvas strādnieku vidū." Un tad nāk paši galvenie citāti, kuri atmasko reizē kā cara valdības nacionālo politiku, tā tās turpinātāju staļinismu, kuru Djilass dēvē par krievu nacionālkomūnismu.

Zimanas turpina: „Es mīlu savu Lietuvu,— teica viens no lietuviešu sacelšanās vadoņiem 1863. gadā, Antanas Mackavičius,— es tai upurēju savus vājos spēkus. Mans nolūks bija manai tautai, lietuviešu tautai atvēgt šķiras ienaidnieks ir internacionāls, tādēļ strādnieka atbrīvošana nav nacionāla, bet internacionāla problēma, un starptautiska vienība stādāma augstāk par nacionālo." Tai pašā laikā Ļeņins tomēr runājis sev pretim un apgalvojis, ka „patriotisms ir cilvēka visdziļākās jūtas!... Uz šīm jūtām tad pamatām, bet mērķtiecīgi kultivēta visa padomju iekšējā un ārējā politika. Ļeņins savā laikā idejiski piekrāpis savu mīļāko nacionālajā jautājumā, tāpat kā vēlāk viņš un Staļins piekrāpa daudzas Pad. savienībā iekļautas tautas, kuras revolūcijas sākumā noticēja Ļeņina frazēm par tautu brīvību un atsvabināšanu.

Vislabāk padomju idejiskās un praktiskās politikas pretrunu raksturojis Milovans Djilass, kas rakstīja: „Staļinisms bija vienpersoniskas diktatūras maisījums ar imperiālismu un militārismu." To pašu, tikai citiem vārdiem, savā runā komūnistu partijas XX kongresā atklāja arī Hruščovs, lai, protams, atbildību par visām iekšpolitiskajām neveiksmēm uzveltu nelaikim, kas toreiz vēl gulēja mauzolejā līdzās Ļeņinam.

Paliek atklāts jautājums, kāpēc tieši tagad Lietuvas komparti j

TVIJA

ENA, 1966. G. 10. SEPTEMBRIS

DAKCIJA TORONTO.

Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston
tālr. 531—4533;
Silvija Ancāne, sasniedzama re-

Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park
ugh, Ont.; tālr. 759—8076;
s Podnieks, 26 Underhill Dr., Don
5933;
s Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
—4226.

JA EIROPĀ:
Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

kriptus pēc vajadzības īsināt. Ne-
uzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
marka (Kanadā) vai starptautiskais
). Ar autora vārdu vai iniciāļiem
ktās domas ir rakstītāja personīgs
mā atbilst arī redakcijas viedoklim.

un Kanadā — par mēnesi $1.50;
ēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
0. Atsevišķa numura cena 20 centu.
udinājumu daļā $1.60, bet tekstā
0 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

DOMĀM

mu kiem rūpēties par savu labestī-
vas bu? Kā gan parādīsies Dieva žē-
ēju lastības spēks, ja nebūs vairs la-
At- ņo cilvēku?
cī- **Par pieminēšanu un sasaukšanos**
ēka
vas Vai nav tā, ka pieminēšana un sasaukšanās nozīmē ticību dzīvei — ticību nākamībai? Kur nav vairs ne pieminēšanas, ne
ievs sasaukšanās, tur viss, it viss
iem. drīz apaug ar smilgām...
ilvē **Edvarts Tūters**

un pats avots, no kura izmaksķerē-
idzi- ta „lasītāju vairuma" atzītā la-
ikai sāmviela? Savā laikā mūsu sūt-
rak- niecība Vašingtonā par nedibinā-
asot tu Latvijas valsts apvainojumu
ijas, minētai krievu avīzei iesniedza
epte protestu, kuru toreiz atreferēja
ma- latviešu trimdas prese, pie kam
uz LA savu atreferējumu iesāka ar
šādu teikumu: „Nujorkas krie-
par vu-žīdu laikraksts Novoje Rus-
rstei- kojo Slovo laiku pa laikam ie-
lēpu- vieto mums nelabvēlīgus rakstus
s tas un piezīmes, bieži vien feļetonā,
ētais kas liecina par noskaņojumu
no pret mūsu valsti aprindās, kas
ksāts grupējas ap šo laikrakstu." Tas
ho- ir tikai viens iss citējums. Grā-
novu matu varētu uzrakstīt par to,
, jo kas šai izdevumā sarakstīts pret
atiņu latviešiem u. c. apspiestām ne-
turē- krievu tautām, kā arī no šo ap-
avo- spiesto tautu emigrantu preses
s no pretrakstiem. Un lūk, no šāda
ovoje indīga avota LA smej lasāmvie-
ebru- lu saviem lasītājiem. Vērosim,
rs ir kas notiks tālāk, jo aizmirstībai
ojani- to gan nevarēs nodot.
ā iz-
sauc **Niecīgs loceklītis no niecīgās**
ad ir **tautiešu saujiņas**

staro priekā kā bērnam. Paceltā
as:
ijas sapulcē nolēma, ka jūs kļūsit
āja! Un — mēs jūs uzņemsim arī
ātos, jo vadošu amatu var ieņemt
piederīgais! Kundziņš? Tam jau
atlūgšanos. Viņš Ulmaņa laikā
tādi nevar būt atbildīgā postenī
enais — par jums iestājās māsu
Miķelsone. Un ja viņa ar savu 25-
stāžu kaut ko saka, tad tas tā ir
jums arī būs pirmā galvotāja kan-
tiju, es — otra. Un nu uz jūsu ve-
kumiem!"
kal paceļ māla krūzīti. Es ātri sa-
, lai apslēptu nepatīkamo pārstei-
ukumu. Cik savāda pieeja! Man
ekā nejautājot, aizmuguriski vien-
par kādu dzimtcilvēku. **Bet — var-**
lvēkiem savā laikā bija lielākas tie-
ņa izlemšanā? Vecajam un lādzī-
dziņam nu jāiet, man jāieņem viņa
n labi, ka tā tagad rīkojas malu
ecos ārstus un administrātīvos pos-
ūsu gada izlaidumam, jo mēs esam
uši studijas komūnistu režīma ga-
s liela priekšrocība. **Tātad — man**
aš Dr. Kundziņa vietā . . .
ūgās manī un sagaida prieka gavi-
bēju pārvarēt nepatiku un kaut ko
t tomēr pārdabūju lūpām:
ivanovna, liels paldies jums! Bet es
bu nespēšu attaisnot. Man nav ad-
talanta, nav arī vēl vajadzīgo zinā-
veneriskajās slimībās. Nevaru arī
ni, kuru atņems vecākam un piedzī-
lēgam. Tāpat partijas piederībai vēl
si. Pagaidām gribu piederēt bezpar-
."

(Turpinājums sekos)

Deviņpadsmit koncertu!

ANTONĪNA VAIVODE DZIEDĀS „NO KRASTA LĪDZ KRASTAM"

DV mākslas aģentūras vadītājs K. Kuzulis šoruden 19 latviešu kolonijās noorganizējis dziedones Antoninas Vaivodes koncertus. Dziedones turneja ilgs no 17. septembra līdz 4. decembrim.

Kontraltu Antonīna Vaivode ir viena no ievērojamākajām latviešu pašreizējās paaudzes dziedonēm. To atzīst latviešu kriti ku vairums, to apliecina arī klausītāju pārpildītās koncertzāles.

„A. Vaivodes dziedājumus pavada sirsnīga iejušanās un rūpīgs mūzikāls veidojums," tā kādu dziedones koncertu vērtēja Ed. Ramats (Laiks, 1964. g. 18. martā).— „. . Dziedones balss materiāls, rutīna un mūzikālā varēšana deva daudz vērtīgu brīžu un pilnam saistīja klausītāju uzmanību" (Aina Zemdega, Latvija Amerikā, 1964. g. 11. apr.). Mūsu mūzikas kritiķu seniors Ernests Brusubārda liecinā: Vaivodes balss dažādos dziedājumos viscaur izcēlās ar teicamu skolu un rūpīgu kultūrālu slīpējumu. Sākot ar viņas balss visaugstākā posma notīm, vidējā balss reģistrā vai viszemākā kontralta skaņās, dažāda veida dziedājumos tā ir rūpīgi izdzināta un daiļskanīga."

Atzinīgi Vaivodes mākslu vērtējuši arī cittautu mūzikas kritiķi. Pēc kāda koncerta Toronto turienes lielā laikraksta „The Globe and Mail" mūzikas kritiķis Kraglunds atzina, ka Vaivodes dziedājums „skaidri apliecināja, ka viņai ir skaista, bagātīga balss," tālāk piemetinot, ka „labi kontralti nav pārpilnībā un viņai (Vaivodei ir balss, kas šo situāciju var uzlabot" (1963. g. 11. okt.). Otrā Toronto laikraksta „The Telegramm" mūzikas recenzente Roze Mekdonalde jūsmoja, ka Vaivode ir „. . kontralts ar reti patīkamu kolorātūru. . . Dziedone ar graciozi skatuvisku stāju . . Viņas niansēti disciplinētā balss padevās attiecīgo dziesmu prasībām." (1963. g. 11. okt.). Līdzīgā atzinībā par Vaivodes dziedāšanu bija atsaukusies arī Dzudīte Robisone „The New-York Herald Tribune" slejās (1962. g. 19. martā), bet kāds vācu mūzikas kritiķis rakstīja, ka Vaivode „dzīvo mūzikā un mūzikālos pārdzīvojumus pārnes uz klausītājiem."

Tuvējās turnejas koncertos Vaivode dziedās gan latviešu, gan cittautu komponistu darbus. Viņa žēlojas, ka latviešu komponistiem esot gaužām maz kontraltam komponētu dziesmu, bet viss vairums domāts augstajām balsīm — sopräniem. Transponētas zemāk, daudzas dziesmas zaudējot savu spožumu un raksturu.

„Ikvienam komponistam ir savdabīga valoda," saka dziedone. „Dziedātāja uzdevums ir dziesmas īpato skaistumu koncertā pasniegt tā, ka tas atbalsojas klausītāja dvēselē un viņš izjūt komponista skaņraksta vienreizējumu."

A. Vaivodes koncerti notiks: Saginavā — 17. septembrī, Detroitā — 18. septembrī, Ņujorkā — 8. oktobrī, Filadelfijā — 9. oktobrī, Vašingtonā — 14. oktobrī, Indianapolē — 16. oktobrī, Grand Rapidos — 21. oktobrī, Kalamazū — 22. oktobrī, Čikagā — 23. oktobrī, Detroitā — 29. oktobrī, Linkolnā — 30. oktobrī, Losandželosā — 5. novembrī, Sanfrancisko — 12. novembrī, Portlandē — 13. novembrī, Takomā — 18. novembrī, Sietlā — 19. novembrī, Vankuverā — 20. novembrī, Milvoukos — 26. novembrī un Klīvlendā — 4. decembrī. Pavadījumus visos koncertos veiks pianists Valdis Treimanis.

R. Č. 80 lpp.

DIĀNA JABLOKOVA - VORPS
Baletmeistare — The Canadian Junior Ballet Company
Executive Member —
The Canadian Society of Dance Arts
KLASISKĀ
baleta skola
1920 Avenue Rd.
Reģistrēšanai lūdz zvanīt
HU 9-7597

Jānim Šķirmantam 60 gadu

Jānis Šķirmants dzimis 1906. gada 1. oktobrī Mērdzenes pagastā. Viņa darbi vienmēr bijuši saistīti ar skolām, avīzēm un grāmatām. Latvijas universitātē Šķirmants sākumā studējis tieslietas, vēlāk vēsturi. Studijas viņu iesaistīja dzimtās puses Latgales pagātnes pētniecībā. Apceļodams dzimteni, no archīviem un vecētvu nostāstiem viņš savāca materiālus par Latgales pilskalniem, un tā radās viņa rakstu serija žurnālā „Straume" un vēlākos gados „Daugavas Vēstnesī". Kā tipisks brīvības paaudzes pārstāvis viņš darīja tos darbus, kas nestu vairāk gaismas un gara augšanas saviem ļaudīm, sevišķi jaunatnei. „Tie bija skaisti gadi, kad strādāju par skolotāju un skolu pārzini: visapkārt dzīve ziedēja kā rudzu druva," atceras gavilnieks. Kad dzimteni sāka pārstaigāt okupanti un to atnestais karš, Jāņa Šķirmanta balss sāka skanēt laikrakstos; neaizmirstamos ievadrakstos „Daugavas Vēstnesī" un Rēzeknes ziņās" viņš runa ar ļaudīm: dzimtene ir briesmās, mums vajadzīgas stipras dvēseles un senču izturība. Kad krievi atkal iebruka Latvijā, Jānis Šķirmants apmainīja spalvu pret šauteni un kopā ar tūkstošiem kauju biedru iz staigāja nāves un cerību ceļus līdz Cēdelgemas gūsta žogiem.

Amerikas dzīves sākuma gados, strādādams nakts maiņā fabrikā, viņš atjaunoja savas dzimtenes dienu ilgas, kalpodams garam, ne mantai. Savu strādnieka algu viņš sāka ieguldīt grāmatu izdošanā, tā radās Jāņa Šķirmanta apgāds. Viņa apgādā iznākušas A. Sprūdža, A. Rupaiņa, A. Rubuļa, K. Stalšāna, B. Senkēviča, K. Ķezbera un J. Kļidzēja grāmatas. Kā pēdējo viņa apgāds izdevis Ļ. Tolstoja „Grēksūdzi" paša tulkojumā. Tā ir grāmata par cilvēka eksistences un jēgas kodola atjaunotni reliģisku meklējumu ceļā. Arī tagad viņš raksta esejveida apceres par kultūras, sabiedrības un latviskās apziņas skaidrošanas problēmām mūsu trimdas laikrakstos un katoļu žurnālā „Dzimtenes Balss". Viņa temati dažkārt izraisa niknus komentārus.— „Tas ir veseligi mūsu garam un augšanai," viņš saka. „Mūsu mazais skaits jāatsver ar gara dinamiku, dziļāku skatījumu 20. gadsimta krustceļos."

1902. gadā viņš ieguva BA gradu modernajās valodās, ar speciālitāti krievu valodā un literatūrā, Rūzvelta universitātē Čikagā. Jānis Šķirmants pieder pie korporācijas Lacuania saimes un ir aktīvs Daugavas Vanagu organizācijas darbā. Viņš iecerējis rakstīt darbu par latviešu reliģiskajiem meklējumiem 20. gadsimta cilvēka konfliktu jūklī: „Latvietis šodien vairs nebrauc ar zirgu gar savām drubām uz dievnamu. Viņš dzīvo pasaules tautu ielās. Viņa dzimtenei uzbrūk organizēta bezdievība, trimdas ikdienai uzbrūk organizēts materiālisms. Latvietis jau ļoti padevies mantas krāšanas dzimtībūšanai. Slepeni viņa dvēsele protestē pret šo cieto „vērtību" iežogoto dzīves mērķi. Tā meklē jaunas iekšējas zvaigznes. Bet tai pašā laikā sevišķi jaunie latgalieši jūt, ka organizētā baznīca turpina pārglaust konfliktus ar viduslaiku ticības apliecinājumu atkārtošanu. Tās turpina braukt apkārt visiem zinātņu pētījumiem un aicina jauniešus sēsties ratos."

Jubilārs ir kontroversāls patiesības mīlētājs un tās meklētājs savai tautai un tic, ka tauta atradīs savus ceļus uz patiesību, ticības atjaunotni un brīvību.

J. K.

Kultūras chronika

Dziedones Ludmilas Sepes-Ēšes pirmais koncerts Austrālijā, Sidnejas latviešu namā, notiek 10. septembrī. Koncertu turneju visa kontinenta apmērā viņai rīko Latviešu apvienības Austrālijā kultūras fonds.

REDAKCIJAI PIESŪTĪTI IZDEVUMI

„Daugavas Vanagu Mēnešraksts" Nr. 4 (108), šāgada jūlija-augusta burtnīca, DV CV izdevums, 80 lpp.

Ansis Tipāns atkal iedrikstējies

REFLEKSIJAS „ILGAS" PIRMIZRĀDĒ LOSANDŽELOSĀ

Kad 1965. gada rudenī Anša Tipāna teātris devās turnejā ar Tenesija Viljama lugu „Iguānas nakts", daudzi sacīja, ka viņš iedrošinājies kerties pie lietas, kas ir problēmatiska, sevišķi raugoties no konservātīvā teātŗa mīļotāja viedokļa. Tomēr turneja izdevās spoža. Tas bija Tipāna lielās mākslas nopelns. Bet liekas, ka dzirdēto un lasīto pieņēmju un iebildumu rezultātā Tipāns šāgada turnejai ļoti gribēja latviešu autora darbu un tādu arī atrada Annas Brigaderes „Ilgā". Jāsaka, ka arī šī ir sava veida iedrīkstēšanās, tikai gluži pretējā virzienā.

Manuprāt, „Ilga" nepieder pie Brigaderes labākajiem darbiem. Katrs, kas daudzmaz atceras rakstnieces dzīvi, šai lugā saskatīs autobiografiskus momentus, pašas Brigaderes vārgus piedzīvojumus. Lai cik uzsvērti mēs apgalvotu, ka „katra meitene iet, ilgojas un cīnās par to, pēc kā ilgojas" (tā teikts programmā), Ilga, manuprāt, tomēr nav „neparasti gaiša, dziļu jūtu harmonizēta meitene līdz galam" (programmas citāts), bet gan sapņaina, praktiskai dzīvei nederīgs raksturs, pesimiste ar pašnāvības tendencēm. Ja arī šādas meitenes dzīvoja Brigaderes jaunībā, tagad, 50—60 gadu vēlāk, cilvēki līdzīgus dvēseles komplekšus atrisina citādi, ar medicīnas un psihiatrijas vai arī reliģijas palīdzību. Nāves ieganstu Ilgai ir pārāk mazs. Viņa nekad nenonāk līdz īstai drāmai, īstai sadursmei, īsti dziļam konfliktam. Viņa tikai saduras ar jaunai meiteni pašai par sevi sapratamiem sapņiem, vēl trešajā cēlienā viņa nav nobriedusi kā pilnvērtīga sieviete.

Taču Tipāns nebūtu liels mākslinieks, ja „Ilga" viņu nefascinētu. Atceros, ka viņš šo lugu veno lomu tēlotāji un labs dekorātors šo samērā bālo lugu padarīja par labu pārdzīvojumu spēli, kurā sevišķi izcēlās otrs cēliens.

Tagad par pašu spēli, tēlotāju uznākšanas kārtībā.

Pirmā cēliena pirmajā skatā Spodrai Zaļumai pieder skatuve vienai. Ir patīkami redzēt, ka viņa to pārvalda pilnīgi, tēlodama eleganto profesora Zendborga kundzi. Viņas noblesē, sevišķi tālruņa saruna, derēja mazāk šķautnainības, bet jācer, ka lietiškāks tonis vēl nāks. Jādod jau savas nodevas pirmizrādes uztraukumam.

Maruta Ludeka (Ilga) spēlē tā, kā dzīvo. Jo īpaši pēc pirmā cēliena viņa uz skatuves dzīvo. Drāmatiskos brīžos viņa pārliecina un spēj aizraut skatītājus tā, ka negribas acis no viņas nolaist. Ja jau agrāk teica, ka Ludekai ir temperaments, tad šoreiz viņai otrā cēlienā izdevās to parādīt salauztu, aizvainotu. Kad Ilga, dziļi pazemota, bēg no Granta, viņa īstenībā bēg no sevis. Mēs zinām, ka Ludeka studējusi mūziku. Liels ieguvums ir, ja mākslinieks uz skatuves var spēlēt instrumentu lielā pārdzīvojumā, ja tam nav jāatdarina substitūta kustības. Ludeka savā klavierspēlē ieliek gan slāpes, gan sāpes un vilšanos. Viņa arī pārliecina ar drāmatisko, kaut neloģisko, beigu tēlojumu 3. cēlienā. Par Ludeku var sacīt: viņa ir lieliska tēlotāja, nobriedusi mākslinieciece, spožs zieds trimdas teātŗa vainagā.

(Nobeigums 6. lpp.)

Austra Balode

MAIJA ATNAKŠANA

Nāk maijam pūrā ziedi līdz
kā tautu meitai sagšas,
tie smaidot skatās debesīs —
vēr acis zilgas,
platas.
Nāk maijam pūrā dziesmas līdz
kā līksmībai un spēkam —
tās skan un trīs
un cīrulis
tās izber saules plavā.
Nāk maijam pūrā smiekli līdz
kā jaunībai un priekam —
tie viz un līst
un pāri plūst
pār malām
laimes siekam.
Nāk maijam pūrā saule līdz
kā spoža balta ciba —
tā laistās, vizuļo un mirdz
kā sirdī
milestība.

OTTO BERGMANSONS

Tikai kāda ikdiena

Stāsts

(4. turpinājums)

Ērģeļu varenie grāvieni pildīja baznīcas telpu. Jukums pēkšņi sajuta gandrīz vai nobīli. Tā, laikam, skanēs tai dienā, kad visiem būs jāceļas augšā, kā dzīviem, tā mirušiem, — viņš pie sevis domāja.

— Šī mūzika man liek justies kā grēciniekam, — Jukums pēc brīža čukstēja Betijai.

— Man ar', — viņa atteica. — Vai jūtiet, kā man sirds sit? Viņa satvēra Jukuma roku un piespieda pie savām krūtīm. — Jūtat?

— Jūtu gan, pat diezgan spēcīgi. Tikai nezinu, vai tas ir tas, kas man jājūt, — čukstēja Jukums, pieliecies Betijai turpat pie pašas auss.

Betija atlaida Jukuma roku, uzmeta viņam šķelmīgu skatienu un noteica:

— **Ejam!**

— Paldies par stundu ērģeļmūzikā, — smējās Jukums, kad abi atkal bija uz ielas.

— Tātad, jums patīk mūzika? — jautāja Betija.

— Jā, sevišķi ērģeļu mūzika. Tā cilvēku tā īsti saņem un izdrebina, un uzreiz kļūst labāk.

Betija atvēra somiņu:

— Liekas, ka esmu aizmirsusi savus cimdus restorānā, sominā to nav. Jā, tagad atceros: tie palika tur, kur sēdējām. Tā nav pirmā reize. Kad nejūtos labi, vai kad man kaut kas nepatīk, es bieži izdaru aplamības vai kaut ko aizmirstu.

— Es aizbraukšu un cimdus sameklēšu, — piedāvājās Jukums. — Iespējams, ka viesmīlis būs tos pievācis.

— Nav liela nelaime, nebija jau vairs jauni. Bet tagad mums jāšķiras, Jukum, paldies par pavadīšanu. Man vēl šovakar daudz kārtojama. Ielūdzu jūs pie sevis rītvakar, kad svinēšu savu dzimšanas dienu. Tā jau īsteņībā arī ir tikai rītdien. Būs pāris radu, draugu un mani vecāki. Vai būsit?

— Būšu! — priecīgi iesaucās Jukums.

— Atzīmējiet manu adresi.

Kad tas bija izdarīts, viņi sarokojās, tad Betija aizsteidzās, pēc gabaliņa vēl atgriežoties un pamājot ar roku. Tad zaļā tērptais stāvs nozuda kāda liela nama durvīs.

Palicis viens, Jukums, mazliet apmulsis no visa pieredzētā un piedzīvotā, tūlīt iedomājās par Betijas cimdiem. Nē, cimdi bija jāmēģina atgūt, lai vai kā. Tas arī būtu tikams pārsteigums Betijai, ja viņš tos atrastu un rīt atnestu. Jukums steidzās uz tuvāko pazemja piestātni, lai brauktu atpakaļ uz Taimskvēra pusi. Iekāpis vagonā, viņš apsēdās un sāka vēlreiz visu pārdomāt. Viņš domāja par Flekenšteina kundzi, misteru Ullenmulleru un, protams, arī par Betiju un to, cik vareni skan ērģeles, cik maiga nemiera pilnas elpo Betijas krūtis zem viņa rokas. Nejauši pametis skatienu pa vagona logu, Jukums atskārta, ka jau aizbraucis par tālu. Pēdējā brīdī izmetās no vagona, viņš pārgāja platformas otrā pusē, lai gaidītu vilcienu, kas nogādātu atpakaļ Taimskvērā. Turies, Jukum, tev sāk jukt debesu puses un virzieni, — viņš pats sev uzsauca. Ņujorkā nepieciešama skaidra galva, citādi cilvēks pazudis. Turies taisni! Baznīcā biji, tagad taisni vien atpakaļ uz krogu.

Restorānā cimdus atdabūt nenācās grūti, jo viesmīlis, kas viņus apkalpoja, tos bija atradis uz grīdas pie galdiņa un pacēlis. Tikai tagad Jukums atcerējās, ka mājās, Bruklinā, māte viņu gaida ar vakariņām, kādēļ gāja meklēt tālruni. Viņš vienmēr mēdza mātei piezvanīt, ja iznāca kāda aizkavēšanās, tomēr šoreiz tas bija kaut kā piemirsies.

Piezvanījis mātei un priecīgs par to, ka viss tik labi kārtojas, Jukums novietojās restorānā pie bufetes un pasūtināja vienu martini. Tik daudz taču vēl laika ir, — Jukums sprieda. Garšodams dzērienu un smēķēdams cigareti, viņš ļāvās tikamam reibumam. Reiba, tiešām reiba. Viņš jau arī šovakar vēl nekā nebija ēdis.

Šis bija dārgs restorāns, un še bija tik klusi un mierīgi. Gabaliņu tālāk pie bufetes sirms un elegants kungs tumšā uzvalkā, šķietami garlaikots, smēķēja cigāru, malkodams savu dzeramo. Otrā galā kāds pārītis klusu sarunājās un smējās. Citādi viss iegrima it kā zidainā, krēslainā klusumā. Bija tik tikami un labi; domas raisījās brīvi. Kā nogrimušā pilī ezera dziļumā, — domāja Jukums. Kaut kur ārpusē viļņojas pasaule, klab, grab un trokšņo, bet še no tā nekā nemana. Nav gan še velnu, raganu un citādu ērmu kā vecajās teiksmu pilīs. Šī ir civilizēta pasaule, jā, civilizēta — ar putekļu sūcēju izsūknēta, higiēniska un tīra. Te velnam un raganai vairs nav, kur piemesties. Jukuma skatiens nejauši apstājās pie sienas gleznojuma bāra aizmugurē, kur bija redzama sievietes figūra dabīgā lielumā 19. gadsimta kostīmā. Sieviete raudzījās spogulī. Tērps gan aizsedza viņas augumu tikai līdz viducim, bet zemāk izpletās tā kā svārki, kā šķidrauts, kas vairāk atklāja nekā aizsedza.

Jukums iekampa kārtīgu malku un turpināja raudzīties gleznojumā. Tam, kas to darinājis, gan bijis kēriens, — viņš sprieda. Tas sievišķis tīri kā dzīvs. Jukums jutās vareni. Ko tu tur stāvi un skaties tai spogulī? — viņš pētīja un prātoja. Nokāp lejā, aprunāsimies. Tikai brunčus uzvelc.

— Vai jums ir uguns? — pēkšņi kādas sievietes mazliet piesmakusi balss viņam līdzās iejautājās.

Jukums sadurstījās. Viņam pa labi ar cigareti pirkstos sēdēja blondīne ar augstu frizūru un puskailu muguru. Tiešām, tā pati no gleznas, tikai tērpu pārmainījusi! — Jukumam iedzēla apziņa. Bet tad tūlīt atkal: Jukum, tu esi piedzēries . . . Lai būtu pilnīgi drošs, viņš paglūnēja uz sienas pusi. Nē, gleznojums vēl bija vecajā vietā.

Jukums uzrāva sērkociņu:

— Lūdzu.

Dāma aizsmēķēja.

— Kur jūs likāt savu draugu Herbertu? — Viņa raudzījās cauri cigaretes dūmiem Jukumā ar puspievērtiem acu plakstiem.

— Viņš nevarēja jūs atrast un aizgāja. Tā ir. Aizgāja mājās gulēt, — skaidroja Jukums.

— Es nemīlu ilgi gaidīt.

Uz brīdi iestājās klusums.

— Vēlaties ko dzert? — jautāja Jukums.

— Jā, martini.

Jukums pamāja bārmenim:

— Divus martini!

Savējo viņš jau bija izdzēris. Dzēriens patīkami veldzēja, un Jukums slepus vēroja blakus sēdošo sievieti. Nez, cik gan tādai varētu būt to žuburu, — viņš sevī prātoja. Ir nu gan noaugusi, kaut ne vairs tik jauna. Rūpīgi koptajā sejā tomēr bija manāmas kāda neizdzēšama noguruma pēdas. Dāma pagrieza galvu un uzsmaidīja Jukumam:

— Jūs varat mani saukt par Tilliju.

Jukums nosauca savu vārdu.

— Vēlaties nākt ar mani?

Jukums jutās sprukās. Kaut tevi jupis! Kaut ko tādu viņš nebija gaidījis . . . Proties, Jukum, dāmu valsis, vai nedzirdi mūziku? — kāds it kā čukstēja un smēja.

(Nobeigums sekos)

Uzturoties Toronto, biskaps J. Rancāns apciemoja arī mūsu laikraksta biroju un DV grāmatnīcu, iepazīstoties ar tās darbību. Uzņēmumā no labās: biskaps J. Rancāns, A. Budže, K. Boriss, V. Miklašēvics un DV apgāda vaditājs A. Ancāns. Foto: A. Kalniņš

Latviešu katoļu dienas Toronto

(Pārnesums no 1. lpp.)

Latvijas katoļu garīgās dzīves organizēšanā un vadībā. Tai pašā laikā biskapam J. Rancānam bijusi tuva arī visas tautas dzīve, kuru viņš pārzināja no lauku sētas līdz augstākām valsts iestādēm, būdams visu Saeimu locekļlis un pēdējā laikā arī tās vicepriekšsēdis. Ar savu godam veikto darbu biskaps J. Rancāns nesis upuri Dievam un ar savas personības dižumu visur radījis uzticību un paļāvību. Izlūdzoties Dieva svētību biskapa turpmākām darba un dzīves gaitām, pateicības zīmei prof. B. Kokins pasniedza aploksni.

Biskapu J. Rancānu ar ziediem, aploksnēm un grāmatu veltēm sveica arī katoļu studentu apvienības Dzintars Toronto kopas seniors J. Svilāns. Kanadas DV valdes pārstāvis un apgāda vadītājs A. Ancāns, Vindzoras latviešu katoļu pārstāvji K. Znotiņš un Rita Grizāne. Atsevišķi savu goda filistru biskapu J. Rancānu sveica studenšu korporācijas Aurora pārstāves S. Beinarovica, N. Zariņa un V. Miklašēvica. Daudz sildinošu vārdu biskaps J. Rancāns dzirdēja arī no pārējiem kongresa apsveicējiem — LNAK valdes locekļa Dr. A. Vanaga, LPB Kanadas kopas pr-ces Birutas Senkēvičas, Savienības pulkveža Kalpaka bataljona Kanadas kopas vecākā K. Tanna, Latviešu virsnieku apvienības Kanadā pr-ža J. Šmita, Toronto latviešu kreditsabiedrības valdes pr-ža J. Grīšļa, Saimniecisko darbinieku apvienības vades pr-ža P. Rasiņa, korporācijas Lacuania pārstāvja J Grodņa, Latviešu nama vades pr-ža I. Zamlovska un TLB pr-ža A. Gribusta.

Rakstveida apsveikumus kongresam un biskapam J. Rancānam bija sūtījuši Latvijas ev.-lut. baznīcas archibīskaps A. Lūsis, prelāts, V. Strelēvičs, ASV latviešu katoļu apvienības pr-dis P. Daugavietis, Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne, Latviešu katoļu studentu apvienības Dzintars globālā prezidija seniors E. Poče un vairāki garīdznieki ASV un Kanadā.

Kongresā bija ieradies arī latviešu katoļu baznīcas augstākais vadītājs trimdā monsinjors Dr. K. Ručs, kas kopš 1963. gada izraudzīts par latviešu pārstāvi augstākajā emigrācijas padomē pie konsistoriālās kongregācijas Vatikānā. Dr. K. Ručs pašreiz atrodas Ziemeļamerikas apceļojumā, iepazīstoties ar dažādām latviešu katoļu dzīves problēmām un draudzēm. Viņa referāts bija viens no nozīmīgākajiem kongresa gaitā un izraisīja jau iepriekš minētos lēmumus. Kongresa svinīgajā atklāšanā mons. Dr. K. Ručs saviem apsveikumiem pievienoja arī biskapa B. Sloskāna un citu Eiropas augstāko garīdznieku sveicienus.

Pēc kongresa svinīgās atklāšanas, biskapa J. Rancāna godināšanas un Toronto latviešu katoļu draudzes dāmu komitejas rīkotām brokastīm sākās kongresa tiešā darba sēde, kurā piedalījās 76 delegāti no lielākajām katoļu draudzēm Kanadā. Par kongresa vadītāju izraudzīja J. Grodni, viņa vietniekiem B. Ceveru un K. Znotiņu, bet par sekretāru A. Ģertmani. Goda prezidijā vienprātīgi izraudzija biskapu. J. Rancānu, prāv. S. Mozgu, tēvu Jāni un A. Budži.

KLKA pr-dis K. Boriss savā ziņojumā uzsvēra labo sadarbību, kas izveidota ar pārējām latviešu organizācijām, ko norāda arī kuplais apsveicēju skaits. Rēgulāra domu izmaiņa notikusi arī ar pārējo zemju latviešu katoļu centrālajām organizāc. un draudzēm. Materiāli atbalstītas latviešu skolas un citi vispārēji pasākumi, kā arī garīgo grāmatu izdošana un katoļu žurnāls „Dzimtenes Balss". Garīgās dzīves stiprināšanai ievērojama nozīme ir Aglonas Dievmātes svētkiem, kurus gadskārtēji organizē Londonas latviešu katoļu draudze. Kopējais latviešu katoļu skaits Kanadā sasniedz 1400 ap. Apvienības valde vispārējai informācijai izdevusi 5 apkārtrakstus. Savu ziņojumu beidzot, K. Boriss izteica pateicību garīdzniekiem, draudzēm un darbiniekiem, kas sekmējuši apvienības darbu.

Par Toronto draudzes darbību ziņoja pr-ks A. Vucins, norādot, ka draudzes locekļu skaits pārsniedz 600. Dievkalpojumi notiek regulāri reizi mēnesī, bet vasaras atpūtai draudze izveidojusi lauku īpašumu Mežciemu.

Montrealas latvieši dzīvo stipri izklaidus, tādēļ arī katoļu draudzei, kā izteicās A. Skrinda, pastāv zināmas grūtības biežāku sarīkojumu organizēšanā. Tomēr Ziemsvētku eglītes, Ģimenes dienas sarīkojumi, kā arī Lieldienu dievkalpojumi vienmēr labi apmeklēti. Katoļu draudze piedalās arī vairākos kopējos pasākumos, kā bērnu vasaras nometnes organizēšanā, un rosīgi sadarbojas ar pārējām latviešu organizācijām.

Rosīgi darbojas arī Hamiltonas draudze, par kuru ziņoja P. Zariņš. Ar pavisam maz izņēmumiem visi katoļu bērni apmeklē vietējo latviešu skolu un draudzes vadība piedalās skolas absolventu apbalvošanā un citos kopīgos pasākumos. Iespēju robežās materiāli atbalsta arī slimos un grūtībās nonākušos tautiešus.

Ziņojumos par savu draudžu vai vienību darbību sniedza S. Skrinda no Londonas, J. Grodnis no Bramptonas, B. Vabals no Niagaras pussalas, M. Grauda no Kičeneras, K. Znotiņš no Vindzoras un B. Cevers no Otavas.

Par revīzijas komisijas darbību ziņoja B. Senkēviča. Valde darbības laikā ieņēmusi 1058,18 dol., bet kopā ar ziedojumiem izdevusi 587,50 dol. Valdes darbība bijusi rosīga un sekmīga, tādēļ par paveikto darbu tai pienākas pateicība, ko delegāti apstiprināja vienprātīgi.

Kongresa tālāko darba gaitu ievadīja mons. Dr. K. Ruča referāts par kopīgi risināmiem jautājumiem. Pēc otrā pasaules kara dažādo tautību bēgļu aprūpe bija atstāta biskapu ziņā. Šāds stāvoklis radīja zināmas grūtības un nereti arī pārpratumus. Ievērojot lielo bēgļu skaitu un dažādo tautību kultūrālās un nacionālās atšķirības, pāvests Pijs XII izšķirās Vatikānā pie konsistoriālās kongregācijas radīt patstāvīgu augstāko emigrācijas padomi, kas sastādās no visu tautību pārstāvjiem. 1952. gadā šo atbildīgo pienākumu uzņēmās biskaps B. Sloskāns, bet kopš 1963. gada mons. Dr. K. Ručs. Šis postenis emigrācijas padomē ir vienīgais veids, kā latvieši oficiāli pārstāvēti Vatikānā. Latvijas sūtniecība Vatikānā, kuru brīvvalsts laikā vadīja H. Ābats, pēc viņa izsaukšanas uz Latviju un sekojošā izsūtījuma vairs netika atjaunota. Tādēļ diplomātiskās attieksmes kārtojamas caur Lietuvas sūtniecību. Latviešu katoļu pārstāvniecībai augstākajā emigrācijas padomē ir sevišķi liela nozīme, kādēļ tās darbība paplašināma. Šim mērķim nepieciešami lielāki līdzekļi, kuru sagādē jāpiedalās visu zemju latviešu katoļu centrālajām organizācijām, kādam nolūkam kongress K. Znotiņa ierosinājumā nolēma pie KLKA dibināt garīgās aprūpes fondu.

Vatikāna radioraidījumus varētu izmantot arī etniskiem raidījumiem aiz dzelzs priekškara. Arī latviešiem dota iespēja katru dienu 15 minūšu ilgam raidījumam uz okupēto Latviju, bet pašreiz līdzekļu trūkuma dēļ tos izmanto tikai trīs dienas. Līdz šim raidījumu sagatavošanā daudz strādājuši jezuītu tēvs S. Kučinskis un Marta Rasupe, bet rēgulāru un sistēmatisku raidījumu sagatavošanai būtu vēlams patstāvīgs darbinieks. Vatikāna raidījumi būtu plašāk izmantojami it sevišķi tagad, kad līdzīgas iespējas citās vietās samazinās, tiem arī neapšaubāmi ir vispārēja nacionāla nozīme. Tādēļ J. Grodņa ierosinājumā nolēma par šiem raidījumiem informēt LNAK valdi un lūgt tās atbalstu līdzekļu sagādei, lai raidījumi varētu notikt katru dienu.

Vācijā kopš 1961. gada pastāv Baltiešu institūts, kuru uzturvācu katoļu draudzes. Tas nodarbojas ar sociālu, saimniecisku, kā arī baznīcas un reliģiskās dzīves jautājumu pētīšanu pašreizējos apstākļos Baltijas valstīs. Pie institūta pastāv Igaunijas, Latvijas un Lietuvas sekcijas ar gada budžetu ap 12.000 dol. Institūts savus pētījumus publicē gadagrāmatās, kuras izdod vācu valodā. Šīs publikācijas ir vērtīgs materiāls komūnistiskās propagandas atspēkošanai, tādēļ latviešiem būtu jāatbalsta institūta darbs un jāsekmē publikāciju izplatīšana.

Vispār, Vatikāna labvēlība un iespējamais atbalsts latviešu tautas cīņu mazināšanai ir vairākkārt apliecināts, bet tas arī pašiem latviešiem uzliek lielākus pienākumus un atbildību. Vatikāna intereses sniedzas kā pār tautas daļu okupētajā dzimtenē, tā arī brīvajā pasaulē, bet tie ir divi atsevišķi jēdzieni, kas nebūtu jaucami.

Savā referātā mons. Dr. K Ručs vēl pieskārās katoļu reliģiskās dzīves jautājumiem, norādot uz latviešu priesteru trūkumu, jo to liela daļa iesaistīta vietējo draudžu darbā. Nacionālā plāksnē monsinors aicināja sadarboties ar Latvijas sūtniecībām un valsts diplomātiskām pārstāvniecībām, jo viņu esamībai un darbam ir starptautiska nozīme. Tas neizslēdz tomēr objektīvu kritiku, tāpat kā kritikai pakļautas arī trimdas organizācijas un izraudzītas amatpersonas. Tomēr sūtniecību darbs uzskatāms par patstāvīgu un tas nav pakļaujams trimdas organizācijām. Sava referāta beigās mons Dr. K. Ručs aicinā ja visus uz vienotību kopīgā darbā, jo vienotība ir spēks, ar kuru spēsim veikt savu misiju.

R. N.

(Noboigums nākr. numurā)

RAKSTAMMAŠĪNAS
par visizdevīgākām cenām
ALEKSANDRS KĀNBERGS.
65 Ferrier Ave., pie Dan forth Ave. Tel.: 463-2667

Meklē iespiedēju –
KELLY Nr. 2 un HEIDELBERG iespiežamo mašīnu apkalpošanai ar pieredzi, vai arī, kas grib šo darbu mācīties.
Zvanīt 921 7121, vakaros 466-8957, Toronto.

PATRIA SVIN 40 GADU ATCERI

Studentu korporācija Patria 16. un 17. septembrī Toronto atzīmēs 40 gadu pastāvēšanas atceri.

Patrias sākumi meklējami jau 1908. gada 25. janvārī, kad dibināta Rīgas latviešu studentu savienība pie Rīgas politechniskā institūta, no kuras vēlāk izveidojās Patrias konvents. Tai laikā RLSS bija dzināta, lai vienotu nacionāli noskaņotus latviešu studentus, veicinātu latviešu kultūru un stiprinātu saimniecisko dzīvi. RLSS dibināšana bija nozīmīgs faktors, un jau pirmā pasaules kara laikā tā apvienoja vairāk nekā 100 locekļu, kas aktīvi piedalījās latviešu strēlnieku bataljonu dibināšanā un cīņās. Tās locekļis K. Glizdiņš bija faktiskais strēlnieku pulku dibināšanas ierosinātājs un viens no redzamākajiem visu jautājumu izkārtotājiem. Daudzi no savienības locekļiem vēlāk piedalījās arī Latvijas atbrīvošanas cīņās, cinoties Kalpaka bataljonā, Cēsu skolnieku rotā un citās vienībās.

1923. gada janvārī savienība pārveidojās par biedrību Patria un pieņēma jaunu iekšējās sadzīves kārtību, bet jau 1926. gada 20. septembrī pārveidojās par korporāciju. Patrias devīzes ir „Par draudzību un darbu," par tēvijas brīvi" un „Fidei et Veritati".

Patria locekļi vienmēr aktīvi piedalījušies valsts un sabiedriskajā dzīvē. Vairāki filistri bijuši ministri, universitātes profesori un citi mācības spēki, virsnieki un saimnieciski darbinieki. Arī sporta dzīvē varāki patrieši bijuši Latvijas valstsvienības dalībnieki. Baigajā gadā daudzus korporācijas locekļus deportēja, to vidū kara ministru ģen. K. Berķi, izglītības ministru prof. E. Ziemeli un citus.

Pēc otra pasaules kara Patria atjaunoja darbību un pašreiz apvieno 225 patriešus brīvajā pasaulē. Trimdā uzņemti 130 jauni locekļi un 2 goda filistri — prof. J. Akermanis un prof. A. Alksnis.

Atceres svinību dievkalpojums un atjaunotā ģerboņa iesvēte notiks Sv. Jāņa baznīcā Toronto, piedaloties archibīskapam A. Lūsim, māc. F. Rupertam no Bostonas un māc. I. Gaidem no Klīvlendas. Jubilejas dineja ar balli un komersu notiks Inn on the Park viesnīcā.

E. L.

TORONTO ZIŅAS

Šai nedēļas nogalē jauno mācību gadu uzsāks arī latviešu skolas. TLTA ģimnazijā mācības sāks 9. septembrī plkst. 6 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās. Turpat lekcijas otra gada kursam uzsāks arī latviešu valodas seminārs. TLB sestdienas skolas saime mācību gadu ievadīs ar svinīgu aktu, kas notiks 10. septembrī plkst. 11 no rīta Latviešu nama lielajā zālē. Jaunu un līdzšinējo skolēnu reģistrēšana sāksies jau plkst. 9.30 no rīta, kad paredzēta arī vasaras darbu nodošana un pēcpārbaudījumi.

Kanadas Daugavas Vanagu jaunatnes un sporta svētki Sidraabenē notiks 10. un 11. septembrī. Sestdien plkst. 2 dienā paredzēta svētku atklāšana un sacensības futbolā, volejbolā un virves vilkšanā, bet plkst. 6.30 vakarā drauzdības ugunskurs ar jautru un nopietnu programmu aktiera E. Ābeles vadībā. Svētdien plkst. 9 no rīta māc. A. Čopa svētku dievkalpojums, pēc tā vieglatlētikas sacensības jaunatnei, dažādas rotaļas un interesantas sacensības bērniem. Svētku rīkotājiem šogad ir sevišķi bagātīgs balvu klāsts sacensību uzvarētājiem.

Latviešu nama dāmu komiteja arī šogad iecerējusi rīkot plašu mantu loteriju, kuras atlikums paredzēts virtuves celtņa izbūvei. Dāmu komiteja organizācijām jau izsūtījusi veidlapas ziedojumu vākšanai, bet individuālie labvēļi aicināti loterijai mantas pieteikt un nodot Latviešu nama pārzinim F. Vilmanim (491 College St., Toronto 4, tālr. 922-2931). Bazārs un mantu izloze notiks 29. oktobrī Latviešu namā. Sarīkojumā atsevišķi izlozēs arī rīkotās loterijas „Ceļojums uz pasaules izstādi Montrealā" laimestu 200 dol. apmērā. Norēķināšanās par iepriekš izsūtītajām loterijas lozēm, atsūtot atpakaļ arī pasakņus, izdarāma līdz 1. oktobrim bet tautieši, kuriem lozes nepilnīgu adrešu dēļ nebūtu piesūtītas, aicināti tās pieprasīt dāmu komitejas darbiniecēm.

Latviešu ev.-lut. draudžu kopīgi rīkotie kapu svētki notiks 11. septembrī plkst. 11 no rīta Ziemeļjorkas kapu latviešu nodaļjumā.

Sv. Andreja draudzē māc. A. Čops kristīja Pēteri Olti, Jura un Metas dēlu.

Uzsākot rudens sezonu, bridža spēles cienītāji 9. septembrī plkst. 8 vakarā pulcēsies Latviešu namā, TLB telpās, lai pārrunātu turpmāko darbību un ievāditu spēles nodarbības. Visi interesenti aicināti ierasties.

Savā mājā 56 gadu vecumā ar sirdstrieku miris Artūrs Bēms. Viņu pēdējā gaitā uz Ziemeļjorkas kapu latviešu nodaļjumu 3. septembrī izvadīja māc. A. Briedis. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Elzu, trīs meitas, znotu un mazbērnus.

VINIPEGA

DV Manitobas nodaļa 14. augustā R. un N. Stašu fārmā Vinipegas upes krastā bija rīkojusi „vanagu dienu", kuru pēc karoga ienešanas atklāja valdes priekšsēdis E. Licēns, apsveicot klātesošos. No akadēmiskās saimes un konkordijas Zelmenis sveica A. Vitiņš. Dienas tālākā norise atradās nodaļas mednieku un makšķernieku sekcijas zīmē. Saulainā diena pagāja ātri, un pievakarē varēja sadalīt ceļojošās balvas. Par sekmēm šaušanā balvu dāmu klasē saņēma A. Kaktiņa, vīriešu klasē — A. Minkevics un jaunatnes klasē — G. Baumanis, bet makšķerēšanā par lielāko zivi — L. Kēleris.

J. J.

A. ŠILDE TORONTO

Izmantojot Vācijas viesa Adolfa Šildes uzturēšanos Toronto, vietējā DV nodaļa 6. septembrī Latviešu namā bija rīkojusi viņa referāta vakaru par tematu „Padomju varas sadursme ar buržuaziskiem nacionālistiem". Pēc nodaļas valdes pr-ža I. Zamlovska atklāšanas vārdiem tālais viesis vairāk nekā 100 klausītāju iepazistināja ar komūnistu terminoloģijā tik bieži lietoto buržuazijas jēdzienu. Komūnistu izpratnē ar to tiek apzīmēta t. s. mantīgā šķira, bet attieksmē uz Latviju tas neiztur kritiku, jo statistiskie dati liecina, ka vairāk nekā 60% iedzīvotāju pārtika no sava tiešā darba. Tādēļ patiesais buržuazijas apzīmējums attiecas uz ikvienu personu, kas pretojas komūnistiskajai varai vai tās ideoloģijai.

Šos pretestības veidus A. Šilde pētījis jau Latvijā, darbodamies Sarkanajā krustā un arī vēlāk dibinātajā Tautas palīdzībā, bet jo sevišķi tagad trimdas apstākļos, vācot dokumentu materiālus un pierādījumus visos iespējamos veidos. Savu pētījumu rezultātus A. Šilde publicējis vairākās grāmatās un periodiskos izdevumos.

Latvijā pretestība komūnistiskajai varai notiek trīs dažādos veidos: ar ieročiem, ko pazistam kā partizānu cīņas, pasīvā un arī garīgā pretestība. Partizānu kustība sevišķi aktīva bijusi pēckara gados, ietverot visu Baltijas telpu, un turpinājusies līdz 1952. gadam, bet ir liecības, ka cīņas notikušas vēl 1954. gada novembrī Apes apkārtnē. Par sīvām partizānu cīņām dokumentāru liecību visvairāk ir par Ziemeļkurzemi, it sevišķi Dundagas, Talsu, Kandavas un Tukuma apkārtnē. Tāpat arī Ziemeļvidzemē — Limbažu, Rūjienas, Madonas, Smiltenes, Strenču un citos apvidos. Visgrūtāk ievācamas ziņas par Latgali, bet ir zināms, ka tur notikušas daudzas sīvas cīņas, tāpat kā pārējos Latvijas un vispār Baltijas apgabalos. Partizānu kustības pamatā bija pārliecība, ka demokratiskās rietumu valstis reiz sapratīs komūnisma varmācības un nāks apspiestajām tautām palīgā. Šī pārliecība zuda pēc Ungārijas revolūcijas. Partizānu cīņas bija ļoti sīvas, komūnistu izrēķināšanās sevišķi nežēlīga.

Deportācijas, kas sākās 1941. gadā, turpinājušās visu laiku, bet kulmināciju sasniedza 1949. gada martā beigās. Tāpat nepārtraukti darbojas arī čeka, gan palaikam mainot savu nosaukumu un pieskaņojoties apstākļiem.

Otrs pretestības veids ir pasīvā pretestība, kas izpaužas dažādos patriotiskos uzliesmojumos, aizliegto tautas svētku un nacionālo dienu atzīmēšanā, krītušo tautas varoņu un mocekļu godināšanā u. t. t. Par šādiem pasīvās pretestības veidiem biežī esam lasījuši arī presē.

Garīgo pretestību grūti parādīt uzskatāmā veidā, bet tāda pastāv, latviešiem novēršoties no okupantiem. Ar vairākiem piemēriem A. Šilde pierādīja, ka šāda garīga pretestība it sevišķi izpaužas Latvijas jaunatnē, gan skolās, gan arī ārpus tās, nereti pat komjaunatnē.

Referāta nobeigumā A. Šilde citēja kāda apstākļu pazinēja vārdus: „Ja lielās tautas nostātos pret komūnismu tāpat kā mazās Baltijas tautas, tad komūnistiskais režīms būtu sabrucis."

Pateicības vārdus A. Šildem par vērtīgo referātu un viņa paveikto darbu izteica O. Kļavenieks, pasniedzot piemiņai ģen. O. Dankera grāmatu „Lai vēsture spriež tiesu".

R. N.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRIBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.
491 College Street, Toronto 4, Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Laikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās slēgts.

Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 31. maijā bija $1.547.979,37.

Adolfs Šilde referāta laikā Toronto schēmatiskā Latvijas kartē rāda nacionālo partizānu kādreizējās darbības vietas.

Pazemotie, kas uz

(Pārnesums no 1. lpp.)

Čikagas latviešu organizāciju apvienības pr-dis V. Landmanis apsveica DV organizāciju goda dienā un cildināja tās biedrus kā arvien čaklus un atsaucīgus darba daritājus. Viņš arī informēja, ka Čikagas pilsētas valdei pienākušas vairākas vēstules no okupantu kalpiem Rīgā, kas pieprasījušas aizliegt DV dienu rīkošanu, apsūdzot mūsu karavīrus komūnistiem parastajos vārdos un ar jau parastajām metodēm. „Bet šāda ticība ir tikai kā ella uz uguns," teica V. Landmanis, novēlot, lai mūsu sirdis arvien degtu Latvijai. Lāčplēša kara ordeņa kavalieru vārdā sveica J. Ruģēns, pieminot arī jaunos Vanagu, — DV mērķa turpinātājus, kas stāsies savās vietās, kad laiks būs pienācis.

DV centrālās valdes vanadžu nozares vadītāja M. Ķeņģe apsveica svētku viesus, soloties vanadžu vārdā arī turpmāk veikt uzticētos pienākumus. Sirsnīgus apsveikuma vārdus sacija arī Austrālijas DV valdes pr-dis J. Masulāns, Zviedrijas DV valdes pr-dis L. Talters un Anglijas DV valdes priekšsēža vietnieks J. Frišvalds. Viskodoligāko uzrunu tomēr teica K pr-dis E. Krū nesaisinātu: valdes jums Pie tam runa nēja tādā spi bēt auditorija tai pārpildītās sienām.

Sarīkojuma zistnāja arī Vorkutas ve karavīru, un centrālās valdes sveikuma tele ievilkās, kaut bas komitejas genbergs lasī — tāpēc tos neiespējami u spiedusies vie pusē pārkļuv kurā viņš aps vārdā, kas pa kara. Aizku kad V. Hazne dza Vietnamā stantina Lubi godināj umu, tās mātes, ka virus varoņu šanas akts be dziedāto Dau mu.

DV Demoinas apv

DV Demoinas apvienībai 1961. gadā vasarā radās izdevība iegūt lietošanā un pārvaldīšanā brīvdabas laukumu, kuru cerēja nākotnē iegūt pilnīgā īpašumā. Sādu cerību spārnoti, apvienības biedri sāka laukumu iekārtot savām vajadzībām, izveidojot šautuvi, bērnu rotaļlaukumu un saimnieciskas izbūves un ierices, tā pasākumā ieguldot daudz līdzekļu un darba spēka. Neparedzētu īpašumtiesisko apstākļu dēļ izredzes laukumu iegūt pilnā īpašumā tomēr zuda, un apvienība 1964. gadā laukumu atstāja.

Pēc tam vanagi laidelējās pa visu apkārtni, meklējot vietu, kur nomesties, kamēr tādu atrada ap 15 jūdžu attālumā no pilsētas centra — 11 akru platībā, braucamā ceļa un Middleriver upes ierobežotā vietā. Tuvāk iepazīstoties ar vietas topografiju, viss likās pašas dabas radīts tiešī DV vajadzībām: ideāls augstu iežu appemts šaušanas sacensību laukums, automašīnu novietnes un pikniku laukuma izveidošanas iespējas, krasta krauja dziļi ejā līdz upei, kuras lejgalā tuvā nākotnē projektēts aizsprosts, kas ūdens līmeni pie šī īpašuma pacels par apm. divām pēdām. Sis apstākļis makšķernieku sekcijai sola labas izredzes. Savā pirmatnējā izskatā laukums bija dzīļgļiem līdzīgs, bet vadoties no nākotnes izredzēm, vanagi no izskata nenoblījās un izšķīrās šo īpašumu iegādāties. Radās arī līdzekļi no pašiem vanagiem un zemesgabals pret skaidru samaksu tagad reģistrēts kā DV Demoinas apvienības īpašums.

Tā iegūšan nokārtojoties, šā laikā veik ticamu darbu mu un neder laukumu iek dienas strādā mes šķūre, s Līdz 20. aug celts šaujam paviljons. Ne gatavo šaujam ASV vidējo r tienes šauš Turpmākie d dēļu nogales t ālistu amat Līdzšinējie vē rāda, ka šis D galīgajā izve jebkuru citu rakstura īpaš ku izdomu se

Demoinas augustā pilsēt rīkojusi bēr Saulainā dien vu apmeklētāj lika lietā visu pēcpusdienu p tu tiklab mazā izpildītājiem, tājiem. Sacens gākie saņēma sus sagaidīja dzinājumiem.

Pēdējos gad sāktās zēnu n Demoinā pavis paaugušākiem bija nekādu l savu dotību ārpus ģimenes nu pēcpusdien dās ideja jaun dot pašiem s

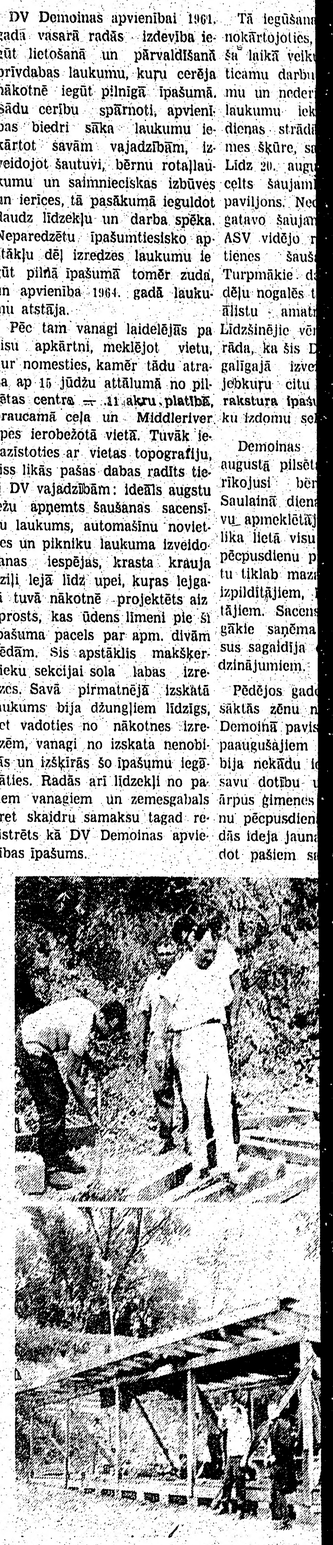

DV Demoinas apvienība izveido savu īpašumu. sās A. Krūmiņš, Vaisvilas un Rode, aizmugur sās Rode, Evaltovičs un Papēdis. Apakšējā uzņē Linkolnas apvienības pr-ks Matulis. Apakšējā tā: ap galdu no kreisās Linkolnas DV apvienīb sis un Andreika.

ZIŅAS

miteja
plašu
ikums
ēbūvei.
cijām
edoju-
tuālie
antas
nama-
Col-
2931).
ks 29.
rīko-
kotās
saules
u 200
s par
s lo-
asak-
brīm
nepil-
esūti-
āmu

kopī
s 11.
Zie
dali-

z. A.
Jura

ridža
mbrī

plkst. 8 vakarā pulcēsies Latviešu namā, TLB telpās, lai pārrunātu turpmāko darbību un ievāktu spēles nodarbības. Visi interesenti aicināti ierasties.

● Savā mājā 56 gadu vecumā ar sirdstrieku miris Arturs Bērns. Viņu pēdējā gaitā uz Ziemeļmorkas kapu latviešu nodalījumu 3. septembrī izvadīja māc. A. Briedis. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri Elzu, trīs meitas, znotu un mazbērnus.

VINIPEGA

● DV Manitobas nodaļa 14. augustā R. un N. Stašu farmā Vinipegas upes krastā bija rīkojusi „vanagu dienu", kuru pēc karoga ienešanas atklāja valdes priekšsēdis E. Līcēns, apsveicot klātesošos. No akadēmiskās saimes un konkordijas Zelmenis sveica A. Vītiņš. Dienas tālākā norise atradās nodaļas mednieku un makšķernieku sekcijas ziņā. Saulainā diena pagāja ātri, un pievakarē varēja sadalīt celojošās balvas. Par sekmēm šaušanā balvu dāmu klasē saņēma A. Kaktiņa, vīriešu klasē — A. Minkevics un jaunatnes klasē — G. Baumanis, bet makšķerēšanā par lielāko zivi — L. Kēleris.

J. J.

RONTO

da-
ku-
mej-
nas,
un
ica-
zi-
zas
Lat-
ba-
atā
re
tis-
atis
āks
ŠĪ
re-
ija
nā-

41.
ku,
49.
ār-
an
ku-
āk-

pa-
da-
ju-
on
ri-
du
an
ie-

a-
da
es
m
ka
ki
an
ti

vārdus: „Ja lielās tautas nostātos pret komunismu tāpat kā mazās Baltijas tautas, tad komūnistiskais režīms būtu sabrucis."

Pateicības vārdus A. Šildem par vērtīgo referātu un viņa paveikto darbu izteica O. Kļavenieks, pasniedzot pieminai ģen. O. Dankera grāmatu „Lai vēstures spriež tiesu".

R. N.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRIBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.

491 College Street, Toronto 4,
Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Laikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās slēgts.

Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 31. maijā bija $1.547.979,37.

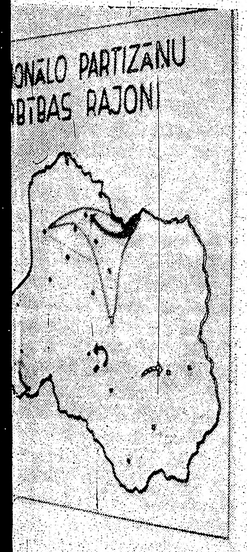

āda nacionālo partizānu kādreizē-

Pazemotie, kas uzvarēja

(Pārnesums no 1 lpp.)

Čikagas latviešu organizāciju apvienības pr-dis V. Landmanis apsveica DV organizāciju goda dienā un cildināja tās biedrus kā arvien čaklus un atsaucīgus darba darītājus. Viņš arī informēja, ka Čikagas pilsētas valdei pienākušas vairākas vēstules no okupantu kalpiem Rīgā, kas pieprasījušas aizliegt DV dienu rīkošanu, apsūdzot mūsu karavīrus komūnistiem parastajos vārdos un ar jau parastajām metodēm. „Bet šāda rīcība ir tikai kā ejla uz uguns," teica V. Landmanis, novēlot, lai mūsu sirdis arvien degtu Latvijai. Lāčplēša kara ordeņa kavalieru vārdā sveica J. Ruģēns, pieminot arī jauno maiņu, — DV mērķa turpinātājus, kas stāsies savās vietās, kad laiks būs pienācis.

DV centrālās valdes vanadžu nozares vadītāja M. Ķeņģe apsveica svētku viesus, soloties vanadžu vārdā arī turpmāk veikt uzticētos pienākumus. Sirsnīgus apsveikuma vārdus sacija arī Austrālijas DV valdes pr-dis J. Masuláns, Zviedrijas DV valdes pr-dis L. Talters un Anglijas DV valdes priekšsēža vietnieks J. Frišvalds. Viskodolīgāko uzrunu tomēr teica Kanadas DV valdes pr-dis E. Krūka, kuŗu sniedzam nesaisinātu: „No DV Kanadas valdes jums visiem — sveiks!" Pie tam runas nobeigums izskanēja tādā spēkā, ka lika nodrebēt auditorijas līdz pēdējai vietai pārpildītās zāles logiem un sienām.

Sarīkojuma dalībniekus iepazīstināja arī ar Jāni Simsonu, Vorkutas vergu ceļus izgājušo karavīru, un A. J. Bērziņu, DV centrālās valdes sekretāru. Apsveikuma telegrammu nolasīšana ievilkās, kaut arī DV dienu rīcības komitejas sekretārs J. Pogenbergs lasīja tikai parakstus, — tāpēc tos laikrakstā gandrīz neiespējami uzskaitīt. Atmiņā iespiedusies viena — no nesen šai pusē pārkļuvušā A. Aparnieka, kuŗā viņš apsveic DV to cinītāju vārdā, kas palikuši aiz dzelzs aizkara. Aizkustinošs bija brīdis, kad V. Hazners ACEN vārdā lūdza Vietnamā kritušā kapt. Konstantīna Lubava māti pieņemt godinājumu, simbolizējot visas tās mātes, kas auklējušas karavīrus - varoņus. DV dienu atklāšanas akts beidzās ar kopīgi nodziedāto Daugavas vanagu dziesmu.

D. V.

DV Demoinas apvienība savā īpašumā

DV Demoinas apvienībai 1961. gada vasarā radās izdevība iegūt lietošanā un pārvaldīšanā brīvdabas laukumu, kuŗu cerēja nākotnē iegūt pilnīgā īpašumā. Šādu cerību spārnoti, apvienības biedri sāka laukumu iekārtot savām vajadzībām, izveidojot šautuvi, bērnu rotaļlaukumu un saimnieciskas izbūves un ierīces, tā pasākumā ieguldot daudz līdzekļu un darba spēka. Neparedzētu īpašumtiesisko apstākļu dēļ izredzes laukumu iegūt pilnā īpašumā tomēr zuda, un apvienība 1964. gadā laukumu atstāja.

Pēc tam vanagi laidelējās pa visu apkārtni, meklējot vietu, kur nomesties, kamēr tādu atrada ap 15 jūdžu attālumā no pilsētas centra — 11 akru platībā, braucamā ceļa un Middleriver upes ieroběžotā vietā. Tuvāk iepazīstoties ar vietas topografiju, viss likās pašas dabas radīts tiešī DV vajadzībām: ideāls augstu iežu apņemts šaušanas sacensību laukums, automašīnu novietnes un pikniku laukuma izveidošanas iespējas, krasta krauja dziļi lejā līdz upei, kuŗas lejgalā tuvā nākotnē projektēts aizsprosts, kas ūdens līmeni pie šī īpašuma pacels par apm. divām pēdām. Šis apstāklis makšķernieku sekcijai sola labas izredzes. Savā pirmatnējā izskatā laukums bija džungļiem līdzīgs, bet vadoties no nākotnes izredzēm, vanagi no izskata nenobīdās un izšķīrās šo īpašumu iegādāties. Radās arī līdzekļi no pašiem vanagiem un zemesgabals pret skaidru samaksu tagad reģistrēts kā DV Demoinas apvienības īpašums.

Tā iegūšanas juridiskai pusei nokārtojoties, DV pēdējā mēneša laikā veikuši gandrīz vai nebeidzamu darbu: lielāka daļa krūmu un nederīgo koku izcirsti, laukumu iekārtošanai vairākas dienas strādājis buldozers - zemes šķūre, savesti būvmateriāli. Līdz 20. augustam jau bija uzcelts šaujamlauka ugunslīnijas paviljons. Nedēļu iepriekš pusgatavo šaujamlauku jau lietoja ASV vidējo rietumu DV neklātienes šaušanas sacensībām. Turpmākie darbi risināsies nedēļu nogalēs talku kārtībā speciālistu - amatnieku uzraudzībā. Līdzšinējie vērojumi citās vietās rāda, ka šis DV īpašums savā galīgajā izveidojumā pārspēs jebkuŗu citu pašreizējo līdzīga rakstura īpašumu, jo še īpašnieku izdomu sekmējusi pati daba.

Demoinas vanadžu kopa 7. augustā pilsētas Ceriņparkā bija rīkojusi bērnu pēcpusdienu. Saulainā diena sapulcināja prāvu apmeklētāju pulku. Vanadzes lika lietā visu savu prasmi, lai pēcpusdienu padarītu interesantu tiklab mazajiem programmas izpildītājiem, kā lielajiem skatītājiem. Sacensību beigās sekmīgākie saņēma godalgas, bet visus sagaidīja cienasts ar atspirdzinājumiem.

Pēdējos gados kādreiz rosīgi sāktās zēnu nodarbības skautos Demoinā pavisam apsīkušas. Tā paaugušajiem vanadzēniem nebija nekādu iespēju izplivināties savu dotību un spēju spārnos ārpus ģimenes ligzdas. Šai bērnu pēcpusdienā tīri spontāni radās ideja jaunajiem vanadzēniem dot pašiem savu „organizāciju" — Demoinas vanadzēnu kopu. Tās vadību uzņēmās vecais vanags Indis Vilks, kuŗam pašam mājās pāris vanadzēnu. Pie viņa pieteimai jaunie vanadzēni — 1330 York St., tālr. 262-7219.

Sk.

VAI MAJ. ALKSNĪŠA KAUSS VEICINĀJIS BIEDRU PIEPLŪDUMU?

DVF Līdsas nodaļas Anglijā vakari ar Kornēliusa mūzikas biedru rudens sapulcē nodaļas pr-dis J. Pētersons, ziņojot par pagājušā pusgada darbību, ar prieku un gandarījumu varēja vēstīt, ka nodaļas biedru skaits atkal pieaudzis un pašreiz nostabilizējies uz 220 vanagiem un vanadzēm. Vanadžu skaits ir 61.

„Tas pašreiz ir augstākais biedru skaits un jāuzskata kā pozitīvs mūsu darba vērtējums. Iezīmē arī ieguvums Līdsas latviešu saimei, kas pēc tik daudziem svešumā pavadītiem gadiem tomēr pastāv kā kopīga un stabila vienība,"— piezīmēja nodaļas vadītājs.

Par pagājušā gada rosīgo darbošanos un aktivitāti Līdsas nodaļa ieguva maj. Alksnīša ceļojošo kausu. Jādomā, ka šis panākums sekmējis sabiedrības atsaucību un jaunu biedru iestāšanos. „Pašreiz gan, kā jau vasarā, sabiedriskā dzīvē iestājies zināms apsīkums, bet ievērojot to, ka galvenie darba darītāji ir vienas un tās pašas personas, ir dabiski, ka „jāatvelk elpa". Bet par spīti tam, nodaļas namā vienmēr kaut kas notiek. Daudzās nedēļu nogalēs rīkoti saviesīgi

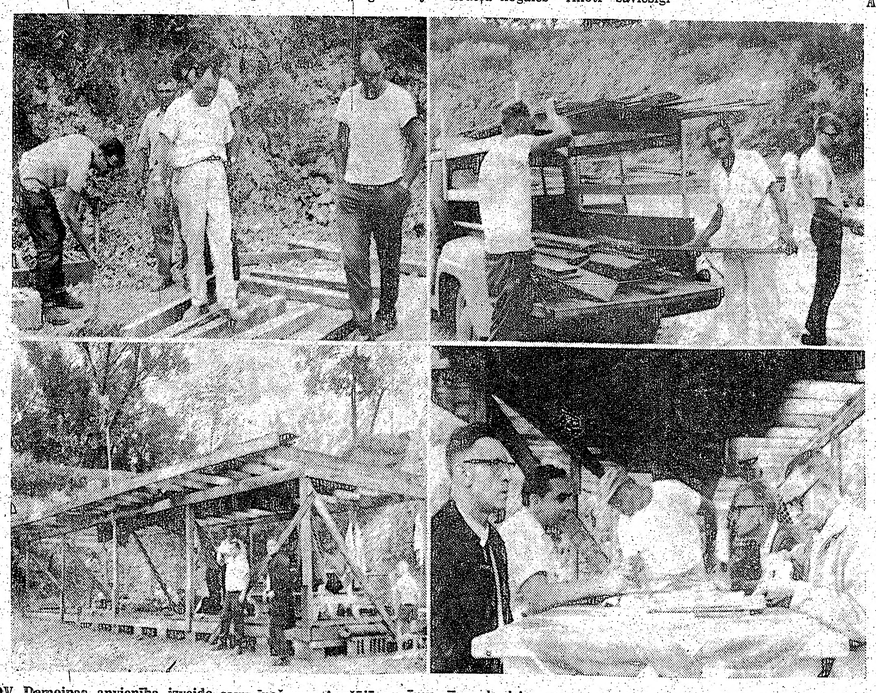

DV Demoinas apvienība izveido savu īpašumu. Augšējā uzņēmumā pa kreisi — pamatu likšana šautuves paviljonam: no kreisās A. Krūmiņš, Vaisvilas un Rode, aizmugurē Valters un Papēdis. Augšējā uzņēmumā pa labi — atvestie materiāli: no kreisās Rode, Evaltovičs un Papēdis. Apakšējā uzņēmumā pa kreisi — ugunslīnijas paviljons pusbūvē: priekšplānā V. Palks un DV Linkolnas apvienības pr-ks Matulis. Apakšējā uzņēmumā pa labi — tiesneši ASV vidējo rietumu šaušanas sacensībās 14. augustā: ap galdu no kreisās Linkolnas DV apvienības pr-ks Matulis, V. Palks, R. Krūmiņš un Tirzmalis, aizmugurē stāv šāvēji Kirsis un Andreika.

Foto: A. Stundiņš

LATVIEŠU „BANKAS" AUSTRĀLIJĀ

Latviešiem savas „bankas" Austrālijā ir divās pilsētās — Melburnā un Sidnejā. Latviešu kreditkooperatīvs Melburnā ir vecākā latviešu „banka" Austrālijā un pag. saimniecības gadā biedru skaits sasniedzis 291, — pieaugums par 48. Gada laikā apgrozījums gandriz divkāršojies, bilance tuvojas 100.000 dol. Kooperatīva laudis aprēķinājuši, ka ar saviem pakalpojumiem šis iestādījums devis klientiem ap 30.000 dol. ietaupījumu, jo šāda summa sanāktu, ja klienti būtu aizņēmušies naudu citās finanču iestādēs, kur jāmaksā lielāki procenti.

Melburnas latviešu „banka" pērnā saimniecības gadā (1965./66.) aizdevusi 87.000 dol., bet naudas aizņēmēji atmaksājuši 45.000 naudas noguldītājiem procentos izmaksāts 3500 dol. No peļņas pabalstītas latviešu skolas MLB bibliotēka un Nacionālais fonds Zviedrijā.

Otra latviešu „banka" Austrālijā — Sidnejas latviešu krājaizdevu sabiedrība darbojusies tikai divus gadus. Gada sapulce šogad gan vēl nav notikusi, bet biedri jau saņēmuši paziņojumu, ka tā nolikta 18. septembrī Latviešu namā, un šim paziņojumam pievienotas vairākas lapas, kuŗās skaitļi runā savu valodu un stāsta arī par šīs „bankas" darbību.

Aizvadītajā saimniecības gadā (1965./66.) biedru skaits sasniedzis 227,— pieaugums par 70. Biedru noguldījumi vairāk nekā divkāršojušies, no 17.320 dol. iepriekšējā gadā pieaugot uz 36.022 dol. šogad. Par noguldījumiem krājaizdevu sabiedrība pērnā gadā izmaksājusi 1389 dol. procentos. Arī aizdevumi biedriem gandrīz divkāršojušies, no 17.064 dol. pirmajā saimniecības gadā pieaugot uz 32.250 dol. šogad resp. otrā saimniecības gadā.

Aizdevumi izsniegti 78 gadījumos (iepriekšējā gadā 48) dažādām vajadzībām. Visvairāk izsniegts nekustamu īpašumu iegādei (25%), tad māju remontiem un kanalizācijai (21,5%), automašīnu iegādei un remontiem (18,7%) un veco parādu nomaksai dažādās finanču sabiedrībās (10,2%). Pirmajā darbības gadā pēdējais postenis veidoja lielāko summu — 25%. Nauda vēl aizdota dažādām citām vajadzībām, ieskaitot ceļojumiem un atpūtai, kas kopā dod atlikušos 24,6%.

Sabiedrība nav centusies iegūt lielu peļņu, bet iegādājusies naudas skapi, skaitāmo mašīnu u. c. biroja piederumus, tāpat jau sākusi algot vienu darbinieku (daļēji) sabiedrības darbības aktivizēšanai un biedru labākai apkalpošanai.

Ed. Šm.

Šāgada divreizdivi

Jau trešo gadu latviešu jaunatne satikās Divreizdivi nometnē, lai iepazītos, dibinātu un turpinātu savstarpēju draudzību, kā arī mācītos no latviešu sabiedrības spējīgākajām personām un gatavotos tās sekmīgai tālākveidošanai. Mūsu līdzstrādniece par šāgada Divreizdivi nometni raksta:

Šī ir trešā Divreizdivi nometne, kas sola daudz un iejūsmina katru, kam rūp latviešu tautas atdzīvināšana. Ierodamies Cavell nometnē 27. augustā, karstā un saulainā sestdienā, lai nedēļu pavadītu Hurona ezera krastā. Esam satraukti, gaidām — visi bez izņēmuma. Gaidām draugus un paziņas; gaidām arī, kad viss sākšies, kad mēs kaut ko darīsim. Un ar gandrīz graujošu koncentrāciju gaidām vakariņas!

Kaut kā ar reģistrēšanos, sasveicināšanos un mantu novietošanu aizpildām laiku līdz plkst. 6 vakarā, kad varam doties uz ēdamzāli. Esam 82 skaitā bez vadības loka — būtībā trīs grupas, ne vēl vienība. Pirmās pakāpes dalībnieki nedroši par to, kas īsti sagaidāms no nometnes, kas vadītāji no viņiem. Tie, kas otru vai trešo gadu nometnē, jau pazīst viens otru un arī nometnes iekārtu. Daudzi jau likuši lietā nometnē iegūto, ir nobriedušāki. Vadības loks ir vēl dažiem nezināma vērtība.

Drīz vien sākam saliedēties, sākot jau ar Detroitas māc. A. Līventāla īso svētbrīdi, kas liek izjust visiem kopību savas atzītās tautiešas un ticības dēļ. Nometnes noskaņa tā jau ar pirmo brīdi skaidra un nepārprotama.

Pēc vakariņām sasēžamies barā zem nometnes slavenā „lielā ozola", kas ir atzīta sanāksmju vieta jau kopš pag. gada gan vadības lokam, gan pudurļiem, gan nometnotāju „randiņiem". ALJAs priekšsēdis un Divreizdivi vadības līdzdalībnieks Dzintars Bērziņš nometni atklāj, kavējoties atmiņās pie pirmā Divreizdivi, kad viņš pats kā kursants meklēja, ja atziņas un ziņas, un vēlot visiem pilnīgi izmantot nometnes lektoru zināšanas un materiālu bagātību.

Vārds tad Divreizdivi nometnes vadītājam Dr. Ģirtam Kaugaram, kuŗš paskaidro tuvāk, kas sagaida jaunieti nometnē, ieamantojamā izceļot zināšanas un vērtīgas draudzības. Mācības notiek 3 atsevišķos pudurļos un 3 lokos, ar vienotāju „Personību un ideju" posmu, kuŗā visus nometnotājus iepazīstina ar izcilākajiem un interesantākajiem lektoriem un to idejām par kādu paša izvēlētu tematu. Bez pudurļu un kopīgajām nodarbībām iespējas mācīties koklēt, aust, reklāmēt sarīkojumus, zīmēt plakātus u.c.

Savā uzrunā Dr. Ģirts Kaugars ar nožēlu paziņoja, ka nometnes draugs un labvēlis prof. Dr. A. Spekke sliktas veselības dēļ tomēr nevarēs ierasties, un nolasīja sūtniecības vadītāja telegrammu: domās viņš ir ar mums un novēl mums sekmīgi turpināt iesāktās gaitas.

Iepazīstamies ar Valdi Daigu, kam nometnes dažkārt visnepateicīgākais darbs — komandants, kārtības sargs, naktsmiera nodrošinātājs un sakarnieks ar nometnes amerikāņu saimnieci.

Tad nometnotāju iepazīšanās ar saviem nedēļas vadoņiem un padomdevējiem, arī ar saviem pudurļu un loku biedriem. Katrai grupai sava telpa, kas jau nokristīta attiecīgā vārdā: Ilga Baumane ved savus „valodniekus" (valodas un literatūras pudura 1. pakāpe) uz „Straumēniem", audzinātāji (2. pakāpe) seko Vilmai Ritumai uz „Pasaules galu" — nometnes otrā pusē. Mantinieki (tautiskā mantojuma pudurs I) ar Editi Āpsi iet uz „Saulrietu" telpu (tajā ērtāki krēsli), Uldis Kariņš ar politiķiem (vēsturiski politisko puduri I), Uldis Grava ar sabiedriskajiem darbiniekiem un Laimonis Spožais ar jaunatnes vadītājiem katrs aizsoļo uz citu pusi.

Pusstunda veltīta savstarpējai iepazīšanāi un puduŗa vai loka dziesmas izvēlei. Pie iepazīšanās interesanti konstatēt, cik sabiedriski aktīvi vismaz sabiedrisko darbinieku loka dalībnieki. Lielākā daļa studē un brīvā laikā nodarbināti dažādos amatos jaunatnes pulciņos un citās organizācijās — LNJAK, ALJA un DV, dažiem turklāt mācot latviešu skolās un dejojot tautas deju grupās.

Pēc īsajām pārrunām jaunieši pārrodas lielās mītnes zālē, kuŗu apgaismo tikai ugunskurs. Griesti rīb puduŗu dziesmās, galvenokārt piemērotās tautas dziesmas, kaut sabiedriskie darbinieki izvēlējušies tautas atmodas laikmeta „Nu sveiki, brāļi." Ar humoru, smiekliem un dažbrīd nopietnu apņemšanos vadības loks tuvāk pastāsta par sevi un par mums, radot uzreiz jau piederības un tuvības izjūtu, kuras pērnā gada nometnē tik ļoti trūka. Mums atgādina, ka to vidū, kas strādā vienalga kādā veidā, lai sekmētu Latvijas brīvību, valda draudzība un cieņa, kādēļ uzrunu „jūs" nometnes pastāvīgie iemītnieki savstarpēji nelieto.

Kad grīda, uz kuŗas lielāko daļu sēžam, sāk likties par cietu, runāšanu pārtrauc tautas dejas, pēc kuŗām visi nomierinājušies un atkal apsēžas turpināt klausīšanos. Satiekam nometnes māsiņu Aiju Pilsumu un sekretāri Velgu Rukutu. Apsveicam tālākos atbraucējus — no Britu Kolumbijas un Kalifornijas, kā arī tuvāko — no Detroitas. Atrodam, ka katram vadītājam savas aplēptas mākas, patikas un nepatikas.

Savu pārdomu brīdi arī pavadījām Divreizdivi „tēva" Bruņa Rubesa ietekmē. Maizes darba dēļ viņa šogad iztrūkst mūsu pulkā, bet atsūtītā vēstule liek katram just, ka domās viņš ir klāt. Spilgtos vārdos Brunis Rubess liek just tautas plūsmi mūsos; viņš mudina vismaz jaunatnei būt vienotai un nešķiroties, izcel par mūsu uzdevumu nojaukt žogus, kas sacelti starp latviešu pasaudzēm un pilsētām. Esam šeit, lai skatītos augstu, tālu un plaši, lai rastu veidus, kā nojaukt žogu starp brīvo pasauli un mūsu dzimteni.

Ar nometnes dziesmu „Kalnā kāpu lūkotīes" pienāk laiks naktsmieram. Dodamies gulēt vairāk vai mazāk sagatavojušies tam, ko nesīs nākošās dienas.

☆

Katras dienas programma ir pārpilnība: no plkst. 8.30 rītā līdz 5 vakarā ir pieci lekciju posmi, vakarā vēl pārrunas, tautas dejas un dziedāšana.

Lekciju materiāli pirmai pakāpei sadalīti starp galveniem kultūras laukiem; 2. pakāpē ir jau darba darītāji, kas nometnē ieguši paātrinātu pieredzi un praktiskus atrisinājumus darbības problēmām. Otrā pakāpē lekcijas aizņem pusi no nometnes laika, pie kam gan šeit ieskaitīts laiks jautājumiem un diskusijām, kuras atzītas par ļoti nozīmīgām — vairākkārt atgādināts visiem nekautrēties pārtraukt jebkuŗu lektoru ar jautājumiem. Otrā puse — praktiskā darba darīšana: audzinātāji apgūst materiālus un praksi mācīšanā; sabiedriskie darbinieki un jaunatnes vadītāji ar aprīšu metodi atrisina sabiedrības tipiskākās problēmas.

Kaut šādā veidā var nepieredzēti labi sagatavoties turpmākām gaitām, nometne īsā darbības laika dēļ faktiski var jaunieti tikai ieinteresēt, parādīt pareizos ceļus un atsvaidzināt domāšanu sabiedriskos jautājumos. Īstā mācīšanās nāk, veicot darbu pēc nometnes, pašaudzināšanas ceļā. Še arī liela nozīme krusttēvu organizācijām, kas vairumam jauniešu samaksājuši nometnes dalības maksu — tiem pienākums pēc nometnes sniegt praktiska darba iespējas, pēc kuŗām jaunieši prasa.

I. A.

(Turpinājums sekos)

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

BAFALO

● Vietējā slimnīcā 26. augustā 81 gada vecumā mirusi Emilija Broņko, dzim. Graudiņa. Būdama vidzemniece, viņa, atgriežoties no pirmā pasaules kara bēgļu gaitām, „aizķērās" Latgalē, kur Aglonas pagastā sapazinās ar savu dzīvesbiedru Jāzepu Broņko un palika uz dzīvi. Bafalo viņa dzīvoja pie meitas Jadvigas Ukinas, pilsētā dzīvo arī viņas dēls Konstantīns. Nelaiķi apbedīja Mt. Oliver kapos.

DETROITA

● Latviešu centrā Garezers 28. augustā ar jauniešu ugunskuru beidzās piektais vasaras nometnes posms, šai vasarā nometnē uzturējušies ap 300 bērnu un jauniešu. Visus nometnes posmus, kopā 9 nedēļas, vadīja prof. Dr. K. Lejasmeijers, bet komandanta uzdevumu veica J. Ķinēns, A. Zalinskis un G. Strautnieks. Par audzinātājiem darbojās Lilija un Laimdota Gleške, V. Dindone, M. Cakare, E. Kalnaraups, J. Kalnājs, V. Bērzkalne, B. Kerpe un ap 20 audzinātāju palīgu un instruktoru. Nometnes galvenā saimniece visu laiku bija A. Spriņģe. Garīgai audzināšanai kalpoja māc. V. Vārsbergs, māc. A. Rautenšilds, māc. I. Gaide un Dr. Štauvere. Bez viņiem tikai uz dievkalpojumiem ieradās māc. A. Briedis, māc. P. Nesaule, māc. J. Strautnieks, prāv. J. Turks un māc. J. Lazda. Nometnes darbvede visu laiku bija A. Lejasmeijere.

Pēdējā augusta nedēļas nogalē Garezerā pulcējās pirmā talcinieku grupa, lai sāktu vidusskolas kopmītnes mūrēšanas darbus. Talkā piedalījās J. Kalniņš, J. Balcers un A. Staģis no Kalamazū, K. Pūtelis no Indianapoles, inž. A. Bērzkalns no Detroitas, A. Rumbergs, P. Kamols, A. Krūmiņš un Ed. Avots no Grand Rapidiem. Darbos palīdzēja arī pieci vidusskolēni un jaunieši. Talkas darbus kārtoja nometnes valdes loc. A. Rieksts. Talcinieki iemūrēja ap 900 cementa bloku, iezīmējot celtnes sienu kontūras.

10. septembrī Garezera nometnes zālē notiks rakstnieku vakars, kuŗu organizē Olģerts Cakars. Pēc programmas paredzēts saviesīgs vakars ar deju. Nākošās talkas paredzētas katru nedēļas nogali, un talcinieki no tuvienes un arī tālienes būs vienmēr laipni gaidīti.

—ts.

GAREZERS

● Garezera nometnē 27. augustā ar jauniešu ugunskuru beidzās piektais vasaras nometnes posms, šai vasarā nometnē uzturējušies ap 300 bērnu un jauniešu. Visus nometnes posmus, kopā 9 nedēļas, vadīja prof. Dr. K. Lejasmeijers, bet komandanta uzdevumu veica J. Ķinēns, A. Zalinskis un G. Strautnieks. Par audzinātājiem darbojās Lilija un Laimdota Gleške, V. Dindone, M. Cakare, E. Kalnaraups, J. Kalnājs, V. Bērzkalne, B. Kerpe un ap 20 audzinātāju palīgu un instruktoru. Nometnes galvenā saimniece visu laiku bija A. Spriņģe. Garīgai audzināšanai kalpoja māc. V. Vārsbergs, māc. A. Rautenšilds, māc. I. Gaide un Dr. Štauvere. Bez viņiem tikai uz dievkalpojumiem ieradās māc. A. Briedis, māc. P. Nesaule, māc. J. Strautnieks, prāv. J. Turks un māc. J. Lazda. Nometnes darbvede visu laiku bija A. Lejasmeijere.

Pēdējā augusta nedēļas nogalē Garezerā pulcējās pirmā talcinieku grupa, lai sāktu vidusskolas kopmītnes mūrēšanas darbus. Talkā piedalījās J. Kalniņš, J. Balcers un A. Staģis no Kalamazū, K. Pūtelis no Indianapoles, inž. A. Bērzkalns no Detroitas, A. Rumbergs, P. Kamols, A. Krūmiņš un Ed. Avots no Grand Rapidiem. Darbos palīdzēja arī pieci vidusskolēni un jaunieši. Talkas darbus kārtoja nometnes valdes loc. A. Rieksts. Talcinieki iemūrēja ap 900 cementa bloku, iezīmējot celtnes sienu kontūras.

10. septembrī Garezera nometnes zālē notiks rakstnieku vakars, kuŗu organizē Olģerts Cakars. Pēc programmas paredzēts saviesīgs vakars ar deju. Nākošās talkas paredzētas katru nedēļas nogali, un talcinieki no tuvienes un arī tālienes būs vienmēr laipni gaidīti.

—ts.

LATVIEŠU BIEDRĪBU DARBINIEKU SANĀKSME

Latviešu biedrību sadarbības centrs 17. un 18. septembrī Kalamazū latviešu biedrības namā rīko darbinieku sanāksmi. Darba gaitā bez ziņojumiem, pārrunām, kopīgām vakariņām, Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansambļa koncerta paredzēti vēl 3 referāti: ALAs valdes pr-ža prof. P. Lejiņa, Dr. V. Muižnieka un P. Austriņa. Rīkotāji lūdz piedalīties pēc iespējas kuplākā skaitā, sūtot atsevišķi kā valžu tā dāmu komiteju, tāpat arī nama pārvalžu un dažādu citu sekciju pārstāvjus. Reģistrācijas nauda 4 dol. par personu. Pieteikšanās pie Kalamazū latviešu biedrības pr-ka O. Reinvalda, 3102 Darmo Str., Kalamazoo, Mich., tel. area code 616 FI3-5020.

V.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave.. Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPRIECIET PASI SAVUS IPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: Atsevišķa 2-stāvu 9 istabu dubultķieģeļu māja. 2 virtuves, ūdens - ejļas apkure, garāžas iespēja. Kopīgā cena $25.000, īpašums bez parādiem.

Eglinton — Vinona: 3 dzīvokļu dubultķieģeļu māja, ūdens - ejļas apkure, Plats iebraucamais ceļš. Kopīgā cena $38.900.

Victoria Park — Sheppard: Atsevišķš 5 istabu bungalovs, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā cena$14.500, iemaksa 2000 dol. Atlikums uz 1 atklātu 10 gadu obligāciju.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTO SO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGAKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISA PILSĒTA.

PIEMINEKĻI
Igaunu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147. vakaros 447—1206.
Kvalitātes darbs un eiropiešu meti.

KANADAS BAZNĪCAS

TORONTO

Lūdzu klausaities latviešu pusstundu „Brīdis ar Dievu" savā 11. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.30 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261—4218 A. Lakšmanis, 106 Dorset Rd., Scarborough.

Arhibīskaps A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6—2510.

Sv. Jāņa draudze, tel. 921—3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

11. septembrī, plkst. 11 Kapu svētki latviešu kapu jaunākā nodalījumā.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel OX 9—3331

Toronto Sv. Andeja baznīcā.

Svētdien, 11. septembrī, pl. 11 Kapu svētki.

18. septembrī, pl. 3 Svētdienas skolas mācības gada iesākuma dievkalpojums. Bērnu reģistrēšana vecuma grupās.

25. septembrī pl. 11 dievkalpojums.

2. oktobrī pl. 3 Plaujas svētku dievkalpojums ar sekojošu draudzes vakaru.

Māc A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7—2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

11. septembrī, plkst. 11 Kapu svētki latviešu kapos Toronto.

18. septembrī, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā un svētdienas skolas iesākums.

25. septembrī, plkst. 2 pēcp. Plaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma draudzes vakars baznīcas augšējā zālē.

BRAMPTONĀ:

11. septembrī, plkst. 1.30 pēcp. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

11. septembrī, plkst. 5 p. p. dievkalpojums.

Salaulāti Richards Ezernieks un Zenta Emilija Vilde.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5—5098.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

18. septembrī pl. 3 p.p. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9—3224.

Montrealas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

11. septembrī plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un Bībeles stunda.

18. septembrī plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un svētdienas skola.

25. septembrī plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un Bībeles stunda.

2. oktobrī plkst. 1.30 p.p. Plaujas svētku dievkalpojums un svētdienas skola.

Prāv. Viesturs Sēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29. P. Q. Tel. 484—6394. Sv. Pāvila ev.lut. latviešu draudze Montrealā.

TORONTO BAPTISTU

Road baznīcas telpās.

draudzes dievkalpojumi svētdienās, plkst. 4 p.p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

„Sauciens no Golgātas"

Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 285, Station „K" Toronto 12, Ont

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

11. septembrī dievkalpojumi: pl. 11 Jonkeru baznīcā prāv. A. Grosbachs no Austrālijas un māc. A. Ozols; pl. 11 Longailendā, Salas jaunajā baznīcā māc. R. Zariņš, O. Gulbis u. c.; pl. 2 Bētlemes baznīcā prāv. B. Muižiks no Anglijas un māc. R. Zariņš.

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11 th Ave., Meivudā.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

11. septembrī, pl. 11 rītā dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds. Pl. 12 kopīgs izbraukums ar Sv. Jāņa draudzi uz Šillera parku. Pl. 1 izbraukumā dievvārdi.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tālr. WA 2—2248. Māc. V. Liventāls tālr. WE 3—9326.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1368 Pauline Blvd.

LOSANDŽELOSA

Dienvidkalifornijas latviešu draudze 2450 Griffin Ave., L.A. Cal. 90031, māc. E. Caune, tālr. PO — 98679.

11. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums. Māc. Elmārs Caune, ērģeles — Velta Barviks.

25. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums. Māc. Elmārs Caune, Velta Barviks — ērģeles.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

BURLINGEMA. (KAL.)

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

10. septembrī, pl. 6 vakarā dievkalpojums.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Karaļpilis Dānijā

Ir grūti salīdzināt abas „ziemeļu skaistules" Stokholmu un Kopenhagenu: kaīrai no tām ir īpata seja. Arī Kopenhagena ir skaista pilsēta, tomēr es, varbūt, pirmo vietu ierādītu Stokholmai ar tās majestātisko ūdeņu plašumu. Kopenhagena bija tūristu pārpildīta — pretēji Stokholmai; viesnīcas lepojās ar uzrakstiem „viss aizņemts", tādēļ ieteicu visiem Kopenhagenas apmeklētājiem jau labu laiku iepriekš pasūtināt istabu. Dāņi runā visādās valodās: skanēja angļu, vācu un pat franču valoda. Jāatzīmē arī, ka Stokholmā (vismaz vasarā) nebija manāma tipiska lielpilsētu „nakts dzīve" kā Parīzē, Londonā, Romā. Vakaros ielas jau patukšas: acīm redzot, caurmēra zviedri ir kārtīgi pilsoņi un vakaros mīl sēdēt mājās. Jāsaka gan, ka ceļojumos meklēju raksturīgas īpatības, ar ko dažādas pilsētas un zemes atšķiras viena no otras, bet naktslokāli visur gandrīz vienādi — sākot ar Istanbulu un beidzot ar San-Sebastianu u. c. Kopenhagenā nakts dzīve bija manāma. Sestdienas un svētdienas vakaros izslavētais Tivoli parks bija pārpildīts, un tur dzirdēja visvairāk dāņu valodu. Kas Vinei ir Prāters, tas Kopenhagenai Tivoli. Tas vakaros laistās vienās ugunīs; tur ir izpriecas bērniem un pieaugušiem, piemērotas visādām kabatām un gaumēm,— sākot ar akrobatu triķiem un beidzot nopietniem koncertiem. Vairāk kā ducis restorānu un kafejnīcu sniedz apmeklētājiem dāņu lieliskās virtuves gardumus.

Stokholmā negadījās sastapt „bītņiku" tipus, kaut gan tādi tur esot. Kopenhagenā tie bija sastopami uz ik soļa. Trotuāri bija apklāti ar „gleznojumiem". „Bītņiki un „bītļi" ir Anglijas eksportprece: viņi tai gādā naudu un slavu. Viņiem vislielākie panākumi ir angļu kultūras zemēs, pie tādām pieder arī Dānija un Zviedrija. Ārpus šīs kultūras loka esmu maz redzējis „bītļu" frizūras u. c. Francijas robežpolicija pēdējā laikā nelaižot iekšā „bītņiku" tipus.

Visas galvaspilsētu apskates parasti iesākas ar karaļpilīm,— Kopenhagenā to ir vairākas: viena reprezentācijas vajadzībām, otra karaļa ziemas rezidence, bet trešajā glabājas Dānijas karaļu kronis, scepteris un karalienes dārglietas. Pēc tik daudzām redzētām karaļpilīm dažādās zemēs man jāsaka, ka tās ļoti līdzīgas viena otrai: visur zelts, marmors, krāšņas vāzes un kristalla lustras, gobelēni, karalisko ģimeņu portreti. Kopenhagenas karaļpilī uzmanību saistīja lielā bibliotēka, kuŗu tagadējais karalis arī tiešām lieto-jot. Man duŗas acis arī milzīgs ģimenes portrets, kuŗā redzami gandrīz visi Eiropas monarchi ar dzīvesbiedrēm,— to starpā arī bērdainais Krievijas Aleksandrs III ar savu skaisto Dagmaru-Mariju Feodorovnu. Izrādās, ka Dānijas Kristiāns IX ir „Eiropas sievastēvs", jo apgādājis Eiropas valdniekus ar sievām.

Dāņi pasvītro savas valsts demokratisko raksturu, uzsverot, ka Dānijā vairs nepstāv karaļu kronēšanas ceremonija. Runājot par saviem valdniekiem, dāņi joti bieži piemin Kristiānu IV, kuŗš mīlējis celtnes, vīnu un skaistas dāmas: vesela rinda ievērojamu celtņu saistās ar viņa vārdu, arī Rosenborgas pils Kopenhagenā. Tā esot viena no nedaudzām renesanses stila pilīm Eiropā, kuŗa palikusi negrozīta savā pirmatnējā veidā.

Lai iepazistinātu tūristus ar Dānijas lauku ainavu, dāņi riko izbraucienus uz tā saukto Dānijas Rivjēru un ievērojamām pilīm ārpus Kopenhagenas. Vairums tūristu interesējas par „Hamleta pili", bet šeit tos gaida vilšanās. Elsinoras pils, kuŗā norisinās Šekspīra traģēdijas darbība, īstenībā saucas Kronborga, bet Šekspīra leģendārais Hamlets dzīvojis laikā, kad Kronborgas pils vēl neesot bijusi uzcelta (tā celta starp 1574. un 1585. g.). Šekspīrs Kronborgas pili nekad neesot redzējis, tomēr gidi rāda terasi, kur Hamletam parādījies viņa tēva gars! Pils pagalmā notiekot „Hamleta" uzvedumi. Pati renesanses stila pils ir īsts cietoksnis; ar savām drūmajām, masīvajām sienām un torņiem tā tomēr atstāj lielu iespaidu, un skatītāju fantazijai nav grūti saistīt to ar Šekspīra tēloto dāņu princi. Interesanta ir pils veclaicīgā iekšiene ar daudzām telpām.

Par mūzeju pārvērsta Frederiksborgas pils, kuŗa vairāk kā 200 gadu bijusi Dānijas karaļu iemīļotākā rezidence un kuŗas baznīcā tie arī kronēti. Arī tā ir Kristiāna IV radīta, paši dāņi tur to par „renesanses stila piļu pērli" Dānijā. Dānijas karaļnams tajā savācis apbrīnojamas bagātības: gobelēnus, gleznas, porcelānu, sudrabu, antikas mēbeles u. c. Karaliskās ģimenes locekļu portretu vidū atkal duras acīs Krievijas Aleksandrs III ar savu Dagmaru — dāņu princesi.

Pēc gleznainās Vermlandes Zviedrijā Dānijas dabas ainava liekas drusku vienmuļa. Tomēr interesanti vērot Dānijas lauku mājas u. c. Gids stāsta par Dānijas labklājību, sociālo apgādi, pasvītro, ka Dānijā neesot bezdarba; viņš smīdina tūristus, apgalvojot, ka Dānijā esot vairāk cūku nekā cilvēku. Klausoties visu to, kaut kas sāpīgi iedurās sirdī: Dānija ir mazāka par Latviju... tomēr tā var pastāvēt kā neatkarīga valsts. Viņai nav imperiālistisku, negausīgu kaimiņu... **Austra Augenberga**

Ansis Tipāns atkal iedrikstējies

(Pārnesums no 3. lpp.)

Pašam vadīt režiju un piedevām tēlot divas lomas ir smags uzdevums vienam aktierim. Ja vēl pieskaita nepārtrauktu auto vadīšanu dienās un naktīs pēc ikvienas izrādes, tad jāatzīst, ka Ansis Tipāns ar šo izrādi trimdas teātrim ziedo savu fizisko un garīgo spēku absolūto maksimu. Viņa pirmais — profesora Zendborga tēlojums — ir labi izdomāts, korrekts, ar profesoram nepieciešamo dzīves aplombu. Tipāna maska šai lomā ir diskutējama, to var atzīt, var arī neatzīt. Katrā ziņā jaunas meitenes sapņos arī tāds tēls var parādīties citādā gaismā nekā ilgu gadu sapņainās vēstulēs. Tipāna tēlojums ir tiešī tik labs, lai vairs neatgādinātu sevi, kad skatuvē parādās otrā — Pēteŗa Granta lomā. To Tipāns sniedz krāsainu, robustu, alkatīgu, strauju un uzstājīgu, bet ne jaunu. Divspēles ar Ludeku ir lieliskas. Tipāna Granta pārliecina; par to izsakoties, grības lietot superlātivus. Šī man šķiet Tipāna labākā loma vispār. Otrs cēliens izstrādāts vissīkākās niansēs. Skatītāji pat neiedrošinās sakustēties, tik ļoti redzētais tos pārliecina.

Villijas lomā uz latviešu skatuves pirmo reizi redzam agrāko bostonieti un tagadējo losandželosieti Lilitu Kreišmani. Viņa savu lomu izveido rotaļīgu. Skatuves gatavībā viņa šķiet puscejā starp amatieri un profesionāli. Daudz strādājot, viņa būs daudzsološa ieguvums, ko jau apliecināja lomas viekums, kas nebija nemaz viegls uzdevums.

Ivars Miķelsons architekta Ēvalda Krona lomā nav pejams, nav jau arī pirmoreiz uz skatuves. Viņa drošība un jūsma iederas. Pašreizējā lielākā problēma ir balss modulācijas. Pēc manām domām pieci vai sešu gadu laikā Miķelsons var izveidoties par mums tik nepieciešamo, gados jaunu mīlētāju - varoņu tēlotāju.

Aija Lejiņa tēlo ļoti jauku, latvisku, reizē gan arī gražīgu meiteni. Teātŗa gaitu sācējai, laikam, vieglāk pārslēgties uz tālāku nekā tuvāku distanci no pasās gadiem, tādēļ Lejiņas tēlotā Erna man šķiet tuvāka 12 gadu vecai bērniškībai nekā 16 gadu vecas meitenes ilgām būt lielai. Bet patīkamā vispārējā parādība to izpērk.

Dekorātors ar režisoru sapratīes ļoti labi, kā roka ar cimdu. Tas arī nepieciešams, ja lugai trīs cēlieni, no kuŗiem katrs notiek savā vietā, katram vajadzīgas pārmaiņas, bet transportēšanai rīcībā tikai t. s. „stacijas vagons". Jāievēro dekorātora ārspogulojums. **Austra Caune**

PŪCESSPIEGELIS

REDAKCIJA UN KANTORIS NAV TAS PATS!

Teodors Zeltiņš savā nesen izdotajā romānā „Antiņš Amerikā cinās ar sievu un trimdu" apraksta arī Antiņa apmeklējumu laikraksta „Laiks" redakcijā, kuŗa laikā viņam (162./163. lp.) nevilus jānoklausās kāda redaktora Kārļa Rabāca telefonsaruna T. Zeltiņa tēlojumā attiecīgā rindkopa šāda:

Varēja redzēt, ka klausīšanās viņam (K. Rabācam. — ref.) ir liela pacietības pārbaude, un ilgi viņš nevarēs izturēt, sākdams runāt pretī: „Kundze, lūdzu nelasiet man sava sludinājuma tekstu, redakcija sludinājumus nepieņem. Zvaniet kantorim. Kāpēc kantorim? Tāpēc, ka kantoris tādas lietas kārto. Jūs nezināt numuru? Kantoŗa tālruņa numurs avīzes galvā ir turpat blakus redakcijas numuram. Kāpēc redakcija nepieņem sludinājumus? Gluži vienkārši tāpēc, ka redakcijai ir citi darbi darāmi. Nē, redakcija nav tas pats, kas kantoris. Kundze, nav svarīgi, ko jūs domājat, es nevaru pārvērst redakciju par kantori, jo jūs neesat vienīgā, kas man grib nodot sludinājumus, sūdzēties par laikā nesaņemtu laikrakstu vai pasūtināt apgāda jaunākās grāmatas. Jums nav laika otrreiz zvanīt? Cienījamā kundze, šīs garās skaidrošanās vietā jūs savu sludinājumu kantorim jau būtu nodevusi, un abi mēs būtu apmierināti. Tagad jūs tērējat savu un arī manu laiku..."

To lasot, atliek tikai iesaukties: „Cik līdzīgas šīs bildes!" Ja T. Zeltiņš nebūtu uzsvēris, ka Antiņš šo sarunu noklausījies „Laika" redakcijā Ņujorkā, varētu pieņemt, ka tā notikusi „Latvija Amerikā" redakcijā Torontō... Tas skaidri rāda, ka vismaz šai ziņā Ņujorkas un Toronto tautieši nemaz neatšķiras, jo līdzīgas sarunas katru dienu darbā traucē arī „Latvija Amerikā" redaktoru, pat vēlās vakara stundās dzīvoklī. Arī „Latvija Amerikā" galvā minēti divi tālruņa numuri ar norādījumu, kuŗš ir redakcijai un kuŗš kantorim. Arī „Latvija Amerikā" redakcijas uzdevums ir tikai paša laikraksta izveidošana, t.i. rūpes par saturu, bet nav nekā kopīga ar sludinājumu pieņemšanu, abonementu kārtošanu, grāmatu pārdošanu, sarīkojumu ieejas karšu izplatīšanu un citām līdzīgām lietām, kuŗas kārtojamas vienīgi ar kantori. Redakcija pieņem tikai informāciju, ar kuŗu savukārt nekā kopīga nav kantorim. Liekas neticami, ka šie abi jēdzieni — redakcija un kantoris — tik grūti atšķirami. Tādēļ, kaut laikraksta galvā tas skaidri un nepārprotami lasāms, lai šai vietā vēlreiz norādīts: „Latvija Amerikā" redakcijas tālruņa numurs ir 368—3239, bet kantoŗa 921—7121.

Tālsarunu lietotājiem lai papildus paskaidrots, ka nav iespējams no viena telefona aparāta pārslēgt sarunu uz otru, jo „Latvijai Amerikā" nav savas tālruņu centrāles, kas to varētu pavelkt. Tāpat nav iespējams, ja piezvanīts uz redakciju, pieaicināt pie aparāta kādu kantoŗa darbinieku, jo redakcija ar spiestuvi un kantoris ar DV grāmatnīcu atrodas dažādās pilsētas daļās. Tādēļ varam tikai sirsnīgi lūgt zvanītājus tūlīt izvēlēties pareizo numuru vajadzības nokārtošanai. **Red.**

TORONTO IZGLĪTĪBAS PĀRVALDES
VAKARA KURSI
JAUNKANADIEŠIEM

BICKFORD PARK HIGH SCHOOL
777 Bloor St. W. (pie Christie). Pirmdienās un trešdienās.

BLOOR COLLEGIATE
1141 Bloor St. W.(pie Dufferin) Pirmdien, otrdien, trešdien un ceturtdien)

CENTRAL HIGH SCHOOL OF COMMERCE
570 Shaw St. (dienvidos no Harbord). Pirmdienās un trešdienās.

EASTERN HIGH SCHOOL OF COMMERCE
16 Phin Ave. (pie Chatham). Pirmdien, otrdien, trešdien un ceturtdien.

GIVINS SENIOR PUBLIC SCHOOL
49 Givins St. (pie Argyle St.) Pirmdien, otrdien, trešdien un ceturtdien.

HUGHES PUBLIC SCHOOL
177 Caledonia Road (pie Innes Ave.). Pirmdienās un trešdienās.

NORTH TORONTO COLLEGIATE
17 Broadway Ave. (vienu bloku ziemeļos no Eglinton un austrumos no Yonge.) Pirmdienās un trešdienās.

OAKWOOD COLLEGIATE
991 St. Clair Ave. W. (pie Oakwood). Pirmdienās un trešdienās.

ORDE STREET PUBLIC SCHOOL
18 Orde St. (pie McCaul St.). Pirmdienās un trešdienās.

PARKWAY VOCATIONAL SCHOOL
1 Danforth Ave. (austrumos no viadukta. Pirmdienās un trešdienās.

PARKDALE COLLEGIATE
209 Jameson Ave. (dienvidos no Queen W.). Pirmdienās un trešdienās.

WESTERN TECHNICAL COMMERCIAL SCHOOL
125 Evelyn Crescent. Pirmdienās un trešdienās.

KING EDWARD SENIOR PUBLIC SCHOOL
Bathurst Street (ziemeļos no College St.). Pirmdienās un trešdienās.

REĢISTRĒŠANĀS:

Visās minētās skolās 19., 20., 21. septembrī pl. 7 vakarā.
Kursi sāksies 26. septembrī pl. 7.30 vakarā.

ŠIE IR BEZMAKSAS KURSI.

PIRMAIS GADS — Angļu valodas pamati iesācējiem — runāt un lasīt.

OTRAIS GADS — Runāt, lasīt un rakstīt.

TREŠAIS GADS — Saruna, lasīšana, rakstīšana, pavalstniecība, domraksti angļu valodā VII un VIII klases līmenī.

CETURTAIS GADS — Saruna, angļu domraksti un gramatika VIII līdz X klases līmenī. Šīs lekcijas notiks tikai tad, kad būs vismaz 20 dalībnieku. Trešā un ceturtā gada dalībniekiem būs tiešības nolikt VIII klases pārbaudījumus.

UNIVERSITATES ANGĻU VALODAS KLASE studentiem, kas pārvalda angļu valodu vismaz X klases apmērā un nodomājuši turpināt studijas (Bloor C. I. — pirmdienās un trešdienās, vakaros).

IESPĒJAMAS KLASES vietējiem un ārzemju studentiem, kas runā angļu valodu un kam nepieciešama papildināšanās lasīšanā, rakstīšanā, burtošanā un matēmatikā I—VI klases apmērā (Bloor C. I. — Otrdienās un ceturtdienās.)

PARKWAY VOCATIONAL SCHOOL.Pirmdienās un trešdienās.

CURRICULUM

Angļu valodas pamati — zinātniski iekārtoti kursi jaunkanadiešiem runāšanā, lasīšanā un rakstīšanā, sadzīves vajadzībām, naturālizācijas informācija, Kanada un tās iedzīvotāji, grupu diskusijas, palīdzība.

Tuvāka informācija iegūstama katrā skolā vakaros pēc 19. septembŗa.

Graham M. Core
Director of Education

Barry G. Lowes
Chairman.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

DV sporta un jaunatnes svētki **Sidrabenē 10. un 11 septembrī.**

15. septembrī — plkst. 8 vak. J. Klīdzēja darbu vakars. Latviešu namā.

24. septembrī — Ņujorkas koklētāju un dziesmu ansambļa koncerts DV Toronto nod. sarīkojums. Parkdale Collegiate — Jameson Ave., plkst. 7.30 vak.

1. oktobrī — **Daugavas Vanagu sarīkojums „Zelta dukāts Latvijai".**

1. oktobrī — plkst. 8 vak. „Nakts Heidelbergā" Latviešu namā.

8. oktobrī — pl. 7.30 vak. Bijušo karaviru draudzības balle Latviešu namā.

15. — 23. okt. Arnolda Nuliša gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas sarīk. telpās, 200 Balmoral Ave.

16. oktobrī pl. 3 p.p. Toronto baptistu draudzes 15. gadasvētki Walmer Road dievnamā.

20. oktobrī — pl. 8.15 koncerts. MacVicar — soprāns, Juris Cirulis — baritons, Edite Timermane — klavieres. Latviešu namā, 491 College St.

23. oktobrī — pl. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā komp. Valdemāra Ozoliņa garīgs koncerts ar solisti Emmu Reinvaldi. Autors pie ērģelēm.

13. novembrī — P. Geistauta, A. Kalniņas un V. Leinveberes koncerts Latviešu namā.

SV. KATRĪNAS

10. septembrī — plkst. 7.30 vakarā Mednieku un makšķernieku kluba balle „Atlanta Club" telpās.

HAMILTONĀ

22. oktobrī — Rotas koŗa Konektiketā koncerts Lietuviešu jaunatnes centra zālē, 48 Dundurn St. N. Pēc koncerta saviesīgs vakars. HLB koŗa sarīkojums.

Klasi
To
Toro
MĀC
Iepriek
Sal

Toronto Window MFG
165 CENTRE ST. E., RICHMON
Piedāvā augstākās kvalitātes aluminij
Izdara dažādus logu pārbūvj
LABS DARBS.
Nesaistošai informācijai z
darbā 889-1471, mājās BA
Edvardam vai Aldonai S H

LATVISKA
DIMANTI
Zeltk
VALDE
Aldonas KI
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964 Bloo
Ont., tālr. 533—2837

A. EGLĪTIS — T.V
17" — $ 8.- mēnes
21" — $ 9.- mēnes
23" — $10.- mēnes
161A Roncesvalles Ave., Toronto

Piegādā Lie
pārsūta uz
jā pasaulē.
tālr. LE 4-
darba LE 3

Atstājiet savas krāsainās un m
attīstīšanai un kopēš
DV Grāmatnīcā, 491 College St.,

K. RA
SKAŅO
KLAV
Zvanīt vakaros 463-9613,

PASNIEDZ STUND
STIKLA GLEZNIECĪBĀ, GLEZNIECĪBĀ,
FRESKU - SIENAS GLEZN
Zvanīt LE 2-7720 vai 536-63

JAUNĀKĀS SKAŅU
„KOKLĪTES SKAŅĢ
Ņujorkas koklu un dziedātāju ansamblis.
T. Jaunzeme un A. Lidaris. ..... Mono
P. Geistauts — DZIEDU T
15 garīgas dziesmas. Mono
Laimdotas Gleškes LATVIEŠU TAU
Kokles pavadījumā .....
Ontario provincē dzīvojošiem 5% tirdzn
Dabūjamas DV GRĀMAT
491 College Street, Toronto

MĒS IESPIEZ
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELOC
VIZĪTKARTES
DOKUMENTUS BIEDRĪBU V
KONCERTU PROGRAMMA
SARĪKOJUMU BILETES
PLAKĀTUS, DZIESMU
VESTULU VEIDLAPAS
GRĀMATAS, ŽURN
Labs darbs. — Mērens
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NOD
LATVIJA - AMERIKA
491 College St., Toronto 4
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

...RIECIET PASI SAVUS IPAŠUMUS!

...ark — **Sheppard:** Atsevišķš 5 istabu bun-...vāts iebraucamais ceļš un garāža. Kopīgā ..., iemaksa 2000 dol. Atlikums uz 1 atklātu ...ligāciju.

...Z GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ ...AS LIELA IZVĒLE VISA PILSETA.

...l iedrikstējies

... ar cimdu. kārtīgi ierobežotās iespējas, tā-..., ja lugai dēļ Tilgasa paveiktais pelna ap-... katrs no- brīnu un komplimentu. It sevišķi ...m vajadzī- ki i. cēlienā struktūriski mums ...nsportēša- grūti saprotamās skulptūras jau ...tācijas va- pašas par sevi ir it kā Ilgas at-...rātora ār- spogulojums. **Austra Caune**

IZGLITĪBAS PĀRVALDES
...KARA KURSI ...NKANADIEŠIEM

...GH — NORTH TORONTO COLLEGIATE
... Christie) — 17 Broadway Ave. (vienu bloku ziemeļos no Eglinton un austrumos no Yonge.) Pirmdienās un trešdienās.
... Dufferin) —
...šdien un — OAKWOOD COLLEGIATE
991 St. Clair Ave. W. (pie Oakwood). Pirmdienās un trešdienās.
...OL OF
...s no Har- **ORDE STREET PUBLIC**
...n trešdie- **SCHOOL**
18 Orde St. (pie McCaul St.). Pirmdienās un trešdienās.
...OL OF
...hatham). **PARKWAY VOCATIONAL SCHOOL**
...šdien un — 1 Danforth Ave. (austrumos no viadukta. Pirmdienās un trešdienās.
...IC
...gyle St.) **PARKDALE COLLEGIATE**
...šdien un — 209 Jameson Ave. (dienvidos no Queen W.). Pirmdienās un trešdienās.
...OOL (pie In- WESTERN TECHNICAL
...un treš- **COMMERCIAL SCHOOL**
125 Evelyn Crescent. Pirmdienās un trešdienās.

...EDWARD SENIOR ...C SCHOOL
...urst Street (ziemeļos no ...ge St.). Pirmdienās un ...ienās.

...ĢISTRĒŠANĀS:
...s 19., 20., 21. septembrī pl. 7 vakarā.
...s 26. septembrī pl. 7.30 vakarā.

...BEZMAKSAS KURSI.
...ngļu valodas pamati iesācējiem — runāt ... lasīt.
...nāt, lasīt un rakstīt.
...runa, lasīšana, rakstīšana, pavalstniecība, ...mraksti angļu valodā VII un VIII klases līmenī.
... Saruna, angļu domraksti un gramatika ...II līdz X klases līmenī. Šīs lekcijas notiks tikai tad, kad būs vismaz 20 dalībnieki. Trešā un ceturtā gada dalībniekiem būs ...sības nolikt VIII klases pārbaudījumus.
...NGĻU VALODAS KLASE studentiem, ...s pārvalda angļu valodu vismaz X klases apmērā un nodomājuši turpināt studi... (Bloor C. I. — pirmdienās un trešdienās, vakaros).
...S vietējiem un ārzemju studentiem, kas ...nā angļu valodu un kam nepieciešama ...pildināšanās lasīšanā, rakstīšanā, burtoša un matemātikā I—VI klases apmērā ...loor C. I. — Otrdienās un ceturtdienās.)
...NAL SCHOOL.Pirmdienās un trešdienās.

...URRICULUM
... — zinātniski iekārtoti kursi jaunkana...šanā un rakstīšanā, sadzīves vajadzībām, ...ācija, Kanada un tās iedzīvotāji, grupu ...

... iegūstama katrā skolā vakaros pēc 19. septembra.

Barry G. Lowes
Chairman.

...ojumu kalendārs

...s svētki — tistu draudzes 15. gadsvētki Walmer Road dievnamā.
...ptembrī. 20. oktobrī — pl. 8.15 koncerts. MacVicar — soprāns, Juris Cirulis — baritons, Edite Timermane — klavieres. Latviešu namā, 491 College St.
...vak. J. Latvie- **...š koklē** 23. oktobrī — pl. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā komp. Valdemāra Ozoliņa garīgs koncerts ar solisti Emmu Reinvaldi. Autors pie ērģelēm.
...bļa kon- ...od. sari- ...egiate — ...30 vak. Vanagu ...kšts Lat- 13. novembrī — P. Geistauta, A. Kalniņas un V. Leinveberes koncerts Latviešu namā.

SV. KATRĪNAS
... „Nakts ...namā. 10. septembrī — plkst. 7.30 vakarā Mednieku un makšķernieku kluba ballē „Atlanta Club" telpās.
... Bijušo ...alle Lat-

HAMILTONĀ
... Nuliša ...a bazni- Balmoral 22. oktobrī — Rotas koŗa Konektiketā koncerts Lietuviešu jaunatnes centra zālē, 48 Dundurn St. N. Pēc koncerta saviesīgs vakars. HLB koŗa sarīkojums.
...onto bap-

VERAS KEIŠS
Klasiskā baleta skola
Toronto rietumos: 2319 Bloor St. W.
Toronto austrumos: 980 O'Connor Dr.
MĀCĪBAS UZSĀKS Š. G. 7. SEPT.
Iepriekšējai reģistrēšanai un tuvākai informācijai lūdz zvanīt 755—6621
Šai mācību g. paredzēta speciāla baleta klase 4 g. v. bērniem vienu reizi nedēļā.

Toronto Window MFC Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS
Nesaistošai informācijai zvanīt
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko arī godību galdus.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

VĒRTĪGI UN IEVĒROJAMI IZDEVUMI
LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS, 1.—6. sēj. @$7.80
Aspazijas Raksti — DRĀMA—LIRIKA—PROZA ..... @ 8.60
RŪDOLFA BLAUMAŅA 100 GADI, piem. izd. 1120 lapp. 12.60
K. Ieviņa romāni — CĪŅA AR SIEVIETI 4.40
— SAULES DĀRZA 5.60
Gētes romāns — GARA RADINIEKI, I—III 4.00
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
491 College St., Toronto, Ont.

JAUNAS LATVJU GRĀMATAS
Trimdas lielākais jaundarbs, jaunā izd., jaunos sējumos A. Rupaiņa triloģija — MĀRA MOSTAS, 1., 2., 3. .....$ 13.00 iznācis un pieprasāms visās grāmatnīcās. Te ir ko lasīt! Alfr. Amendas biogr. rom. 4 daļās, kopsējumā
APASIONATA ..... $ 9.60
kopā ar Bēthovena darbu pasāžām pāri par 700 lpp. līdz šim vēl neredzētā sagatavojumā. Skaistāku dāvanu grāmatu nebūsit neviens redzējuši. Būs iespiesta apm. 15. augustā.
JAUNAIS GRĀMATU KATALOGS
pieprasāms par brīvu visās grāmatnīcās.
LATVJU GRĀMATA

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto, LE 5-6792

ELZA PĒRKONE
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1 A Browning Ave., HO 8—5198, Toronto.

VALUDE
LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4
Ont., tālr. 533—2687 Īpatiešiem atlaide

A. EGLITIS — T. V RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

Venus
PUĶU VEIKALS
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām
Piegādā Lieltoronto robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.
A. PUTNIŅS

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

K. RANGA
SKAŅO UN LABO KLAVIERES
Zvanīt vakaros 463-9613, Toronto

PASNIEDZ STUNDAS
STIKLA GLEZNIECĪBĀ, GLEZNIECĪBĀ, kā arī MOZAIKU, FRESKU — SIENAS GLEZNIECĪBĀ.
Zvanīt LE 2-7720 vai 536-6363, Toronto.

JAUNĀKĀS SKAŅU PLATES
„KOKLĪTES SKAŅĒJA"
Nujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis. 21 dziesma. Solisti:
T. Jaunzeme un A. Lidacis. ..... Mono $4.50; Stereo $5.50
P. Geistauts — DZIEDU TĒV . . .
15 garīgas dziesmas. Mono $4.50
Laimdotas Gleškes — LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS
Kokles pavadījumā $5.50
Ontario provincē dzīvojošiem 5% tirdzniecības nodoklis.
Dabūjamas DV GRĀMATNĪCĀ.
491 College Street, Toronto 4, Ont.

MĒS IESPIEŽAM
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BILETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

Ir liela starpība
apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Rūpējas par jūsu drošību jau 15 gadu
PL 9-0266.

Meklē vecāku sievieti ēdienu gatavošanai latviešu ģimenē Toronto.
Zvanīt dienā 759—1451, pēc pl. 6 vak. 284—6715

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-8251.

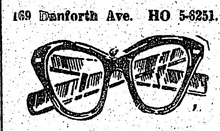

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

HIGH PARK RAJ.
IZĪRĒJAMA
labi mēbelēta frontes istaba ar virtuvi, ledusskapi, plīti — studentam/tei.
Zvanīt RO 6—6343, Toronto.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4—1403, Toronto

F. Rozay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1408.
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619 941 Dovercourt Rd. Toronto

ZIGFRĪDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8163
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶĀS MĀKSLAS ZSTRĀDĀJUMUS.
Turpat dabūjami BILŽU LOGATI.
Atvaļinājumā no 15. augusta līdz 29. augustam.

Izdaru visāda veida
APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769—8280

SPECIĀLI UZ USSR
zemāk redzamais italiešu nailona lietus mētelis ir populārākais padomijā, kas tagad vērts mazākais 10 rubļu par katru dolaru.

SPECIAL INR US $36.50
2 italiešu nailona lietusmēteļi — kungu vai dāmu, eleganti un moderni, stipri, pagatavoti no laba nailona, ūdensdrošī un vēju necaurlaidoši — viegli, bet silti. Visi izmēri no mazākā līdz lielākam tumši zili, tumši zaļi un tumši brūni. Jūs varat pasūtināt tikai lietusmēteļus vien, vai arī saini palielināt—pievienojot mantas pēc mūsu saraksta. Pasūtiniet saviem piederīgiem lietus mēteļus tūlīt! JŪS VIŅUS IEPRIECINĀSIT!
JAUNUMS—OFICIĀLĀ NAUDAS SŪTĪJUMI UZ USSR — US dolaros vai rubļos.
Pilna summa — bez atvilkumiem. PILNĪGA GARANTIJA — PILNS APDROŠINĀJUMS. NAV SŪTĪŠANAS NODEVAS. Mēs sedzam nosūtīšanas izdevumus USSR bankai.
Pasūtiniet tikai caur
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010.
Pieprasiet jauno cenrādi.

FRANK VASS BA
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto. (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E., Toronto 1, Ontario.

ALFREDS STIKUTS
REALTOR
2889 Dufferin Street
tel. 760—1585, Toronto 19

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto
WA 1-3924

Māsa Latvijā meklē
Georgy (Juri)
MERZEJEVSKY,
dzimis 1924. g. Rīgā (sievas vārds Guna — Goona), ja kāds ko zinātu, lūdz rakstīt:
Mrs. R. Bellan, 628 Niagara St., Winnipeg 9, Man.

Vasarnīca un kabīne
izīrējama klusā vietā. Laba makšķerēšana, laivas, 45 jūdzes no Toronto
Lake Simcoe, Keswick, Ont.
Zvanīt dienā 366—0484, vakaros 534—8448.

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave
LE 2-7954
Yorke Chapel
2257 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

AG ROTAS
A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Darbnīcā — tel. 444—4033
25 Moccasin Trail.
Don Mills, Ont.

JAUNAS UN VĒRTĪGAS GRĀMATAS
A. Rupaiņa tril. — MĀRA MOSTAS, 3 sēj. $13.00
A. Rupaiņa tril. 3. sēj. atsev. MĀRA MOSTAS 5.00
A. Gulbja biogr. rom. — Z. A. MEIEROVICS, I II 8.00
Andr. Niedras rom. — KAD MĒNESS DILST 3.60
Dž. Londona rom. — JŪRAS VILKS 3.60
Fr. Dziesmas dzejas — LĪVZEME, illustr. 4.00
A. Kronina rom. — ZIEMEĻU GAISMA, I II 4.00
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATESU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašniekā ST. ĶUKULE

BĒRZIŅS Realty Ltd.
Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvību.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9270
885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

CALLAS
puķu veikals 727 Danforth Ave. tālr. 466-9911
PUĶES KATRAM GADĪJUMAM. PIEGĀDA MĀJAS

Everlast Heating Co LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces
Īpašn. A. RAĻA Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nuliša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
365 Bay Street, Toronto.
tel. 363—4451

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
attīstīšana — palielinājumi — dupliķāti — citi darbi — izcilus kvalitāte — atlaide
BENJAMIN 4 FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
tel. 363—6496

UNO MANKIN REALTOP
Member Toronto Real Estate Board-Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

Danforth — Logan: 7 istabu atsevišķa māja, eļļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 vannas istabas, garāžas iespējas. Cena 17,500 dol., iemaksa pēc vienošanās.

Yonge — Yonge Blvd.: 7 istabu atsevišķa 2-stāvu dubultķieģeļu māja. Moderna virtuve, vannas istaba, atsevišķa tualete pagrabā. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa 5000 dol.

O'Connor — Woodbine: 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, izbūvēta atpūtas telpa pagrabā. Privāts iebraucamais ceļš un mūra garāža. Iemaksa $2.900.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSAM KĀ ARĪ IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLIDZIBAS

SPORTS

JESIFERS UN CEĻDOMA JAUNIE „ATLĒTU ATLETI"

Spriežot pēc smagajām lietus gāzēm, kas 3. un 4. septembrī nolija Toronto, likās, ka latviešu vieglatlētu desmitcīņas meistarsacīkstes nepilnas 25 jūdzes attālajā Stofvillē nevarēs notikt, tomēr viss izkārtojās labāk nekā gaidīts. Lielu interesi sacensībām piedeva pašreiz labākā ASV latviešu daudzcīņnieka Juŗa Jesifera (Linkolna) starts. Viņš bija mērojis tālu ceļu, bet ieradās lieliskā gatavībā. Bija patīkami vērot cīņas sparu un arī draudzību, kas valdīja laukumā. Varēja lagan vēlēties kuplāku tiesnešu skaitu, jo to trūkums dažās disciplīnās, sevišķi skriešanās, jūtami iespaidoja rezultātus.

Desmitcīņas uzvarētāju mēdz godāt par „atlētu atlētu", un to dara ar pilnām tiesībām, jo tam jābūt labam ne vien skriešanās (100 m, 400 m, 110 m barjēras), bet arī lēkšanās (tāllēkšana, augstlēkšana un kārtslēkšana) un mešanās (lode, disks, šķēps).

Desmitcīņas pirmajā dienā ar **100 m skrējienu** vadībā izvirzījās Zivtiņa, sasniedzot 11,5 sek. laiku (687 punktus), sekoja Priedītis un Jesifers ar 12,0 sek. (580) un Zvaigznīte ar 12,1 sek. (560). **Tāllēkšanā** labāko rezultātu sasniedza Jesifers — 6,64 m (744 p.), Zivtiņa 6,56 m (728), Zvaigznīte 6,43 m (6,99), Priedītis 5,69 m un Smilga 5,30 m. Vadībā ar 1415 p. palika Zivtiņa. **Lodes grūšanā** ar 13,43 m (692 p.) uzvarēja Zvaigznīte, pārņemot kopvērtējumā vadību ar 1951 p. Jesifers iespēja 11,98 m un Zivtiņa 10,55 m, bet ārpus konkurences mūsu rekordists Juris Pūce panāca „tikai" 16,02 m tālumu. **Augstlēkšanā** pārākais bija Jesifers ar 1,75 m (634), pārņemot kopvērtējumā vadību ar 2556 p. Zvaigznīte spēja 1,70 m augstumu (588), Zivtiņa 1,55 m un Priedītis 1,50 m. Pirmās dienas pēdējā disciplīnā — **400 m skrējienā** — risinājās spraiga cīņa līdz mērķa lentei. Tikai distances pēdējos metros Zivtiņai izdevās panākt un paiet garām Jesiferam, uzvarot 52,0 sek. laikā (720). Jesifers 52,1 sek. (716), Zvaigznīte spēja personīgo rekordu 55,1 sek. (599) un Smilga 58,2 sek. Tāllēkšanā gūtais kājas savainojums spieda no sacensības izstāties V. Priedīti. Pēc pirmās dienas 5 disciplīnām vadībā atradās Jesifers ar 3272 p., 2. Zvaigznīte 3138 p., 3. Zivtiņa 3079 p., 4. Priedītis 1948 p. un 5. Smilga 1797 p.

Pērkona negaiss ar spēcīgu lietu sacensību otras dienas rītā laukumu padarīja ļoti „smagu", kādēļ bija patīkams pārsteigums, ka sacensoņi tomēr sasniedza labākus rezultātus nekā dažas nedēļas iepriekš daudz labākos laika un laukuma apstākļos. **110 m barjērās** uzvarēja Zvaigznīte ar 17,2 sek. (645 p.), Jesifers 17,3 sek. (637), Zivtiņa 17,9 sek. (590) un Smilga 22,7 sek. **Diska mešanā** ļoti stabilā mettenu serijā labāko veikumu uzrādīja Zvaigznīte ar 47,15 m (821), pārņemot kopvērtējumā vadību ar 4604 punktiem. Jesifers iespēja 30,24 m (479). **Kārtslēkšanā** izšķira desmitcīņas sacensības gala iznākumu, jo ārkārtīgi neveicās Zvaigznītem, kamēr patiesa bauda bija redzēt, ar kādu vieglumu 3,80 m augstumu (754 p.) veica Jesifers. Zvaigznīte iespēja tikai 1,75 m (!). Šis gadījums Ivaram Zvaigznītem būs laba „skolas nauda", lai turpmāk sniegumu uzlabotu. Ar šo veikumu, kas jo vairāk izceļams tādēļ, ka panākts ar „vecmodīgo" aluminija kārti, Jesifers atkal pārņēma vadību kopvērtējumā. Reizē kļuva arī skaidrs, ka desmitcīņas meistara lauri viņam vairs nav atņemami. **Šķēpa mešanā** lielāko tālumu 59,20 m (751) spēja Zvaigznīte, Jesifers 50,40 (638), Zivtiņa 43,66 m (545). Pēdējā disciplīnā **1500 m skrējienā** ārpus konkurences startēja arī K. Virkavs un I. Teteris, ierindojoties 2. un 3. vietā. Uzvarēja Smilga ar 4:43,3 min. rezultātu (505), Virkavs 5:00,8 min., Teteris 5:03,3 min., Jesifers 5:03,9 min., Zivtiņa 5:24,1 min. un Zvaigznīte 5:45,3 min.

Tā desmitcīņas kopvērtējumā ar mūsu apstākļiem teicamu 6167 punktu kopsummu uzvarēja J. Jesifers, kam, izņemot diska mešanu, nebija nevienas vājas disciplīnas. Otrā vietā ar jaunu personīgo rekordu 5652 p. ierindojās I. Zvaigznīte, 3. J. Zivtiņa 5177 p. un 4. M. Smilga 3089 p.

Sieviešu pieccīņā piedalījās tikai divas dalībnieces, tomēr abas pārsniedza nu jau 13 gadu pastāvošo mūsu izcilās galda tenisistes un vispusīgās sportistes Veltas Ādmines Kanadas latviešu rekordu (2777 p.). Trīs sacensībās (tāllēkšanā, augstlēkšanā un 200 m skrējienā — 29,2 sek. Vija Ceļdoma, bet Vija Bruniņa uzvarēja 80 m barjērās un lodes grūšanā. Kaiva Ceļdoma jauno Kanadas latviešu rekordu — 3167 p. reālizēja ar šādiem rezultātiem: 80 m barjērās — 15,1 sek, tāllēkšanā — 4,98 m, lodē — 7,97 m, augstlēkšanā — 1,40 m un 200 m skrējienā — 29,2 sek. Vija Bruniņa savāca 2887 p., atsevišķās disciplīnās (iepriekšējā sacībā) veicot 14,7 sek., 4,58 m, 8,05 m, 1,30 m un 30,9 sek.

JAUNU CIŅAS ĶĪNĀ

Pēdējo dienu iekšējās cīņas padomju bloka valstīs devušas pārsteidzošu iznākumu — ar sarkano Ķīnu pārtrauktas visas partiju saites, diplomātiskie kontakti samazināti līdz minimam. Lielākajās Ķīnas pilsētās notiek ielu cīņas starp Maocetunga un armijas komandieŗa Linpiao sarkankrekliem un vecās gvardes komūnistiem, kas jaunajā kultūras revolūcijas akcijā nobīdīti aizkulisēs. Mēģinājumā glābt ārkārtējo situāciju, paskaidro Dienvidslavijas, Polijas un Ungārijas oficiālās ziņu aģentūras, — pats Maocetungs staigājot starp tautas masām, lai parādītu, ka ir sveiks un vesels, ka tur vadības grožus droši savās rokās.

Prāga ziņo par Maocetunga sarkankreklu cīņām ar vecāko gadagājumu strādniekiem kādā lielā Ķīnas pilsētā. (Krekli, liekas, katrā diktatūrā spēlē lielu lomu: krieviem bija zili, pioniieriem balti ar sarkanām saitēm; Hitleram brūni, Musolini melni, bet Aŗģentīnas Perons izvēlējās vislētāko ceļu — viņa un nelaikes Evitas lielākie piekritēji bija bezkreklainie..).

Bet ar lūzumu starp padomju bloku un sarkano Ķīnu, krekliem un iesāktajām ielu cīņām pārsteigumi vēl nebeidzas. Attīstības stadijā atrodas Ķīnas sarunas ar ASV Vietnamas jautājumā (Vai tas patiešām nozīmētu, ka Ķīnā briest kaut kas nozīmīgāks, ko ārpasaule vēl nenojauš?) Sarunās ar Japānas parlamentāriešu grupu Ķīnas ārlietu ministrs Čenji izteicās, ka Pekinga nevēlas sadursmi ar ASV Vietnamas dēļ, un nekad nav atteikusies no domas uzsākt sarunas ar Vašingtonu par Vietnamas kaŗa izbeigšanu. Čenji gan domāja, ka vispirms nepieciešama ASV kaŗaspēka izvākšana, bet šo prasību vairs neizteica kā striktu noteikumu sarunām starp Pekingu un Vašingtonu.

Čenji īsumā pieskārās arī Ķīnas kultūrālajai revolūcijai vai evolūcijai. Abus šos jēdzienus lieto kā sinonimus un abi nozīmē plašas tīrīšanas, ko Čenjē gan katēgoriski noliedza. Viņš notikumus izskaidroja kā nepieciešamību saglabāt Ķīnas sociālismu, lai tas nepārvērstos tādā veida sociālismā, kāds valda Pad. savienībā un Dienvidslavijā. Ar šo vienu teikumu tad arī izskaidrojams lielais komūnistu bloka un Belgrades čaklums, ziņojot par sarkankreklu nedienām un grūtībām lielākajās Ķīnas pilsētās.

Industriālais „lēciens", kas radījis tik daudz neveiksmju, krietni atvēsinājis sarkanās Pekingas galvas. Čenji atzīst, ka kultūrālās revolūcijas īstenošana prasīs ļoti ilgu laiku. Reizē ar kultūrālo revolūciju paredzēts pastiprināt arī Ķīnas rūpniecību, bet ne vairs ar čugunlietuvēm katrā aizsētā. Par to, kas atrodams sarkanajā Ķīnā, nākotnes arheologiem nāksies krietni nobrīnīties. ▯ ☆

Pēdējās ziņas vēsti, ka Maocetunga un viņa armijas komandieŗa un aizsardzības ministra Linpiao sarkankreklainā gvarde zaudējusi jebkādu savaldīšanos. No Hongkongas ziņo, ka viņu untumi, varmācība un brutālitāte vairs nav apturama, ka, reiz valā palaisti, viņi prot tikai sist, graut un iznīcināt. Gandrīz jādomā, ka Maocetungs savas ķiniešu gudrības tulkojis no Hitlera „Mein Kampf"... Tā, piemēram, tirdzniecība starp bagāto Hongkongu un sarkano Ķīnu apstājusies, jo neviens Pekingas pusē neiedrošinās atrasties jebkādā saskarē ar Rietumiem... Ķīnieši ar rietumnieciski apgrieztiem matiem tiek plēkauti, tāpat tie, kuŗu apģērbs atgādina jel mazāko novirzienu no ķiniešu „līnijas".

Partijas kontrole strauji samazinājusies,— ziņo Hongkonga. Atsevišķo pilsētu vadības baidoties daudz vairāk no sarkankreklu brutālitātes nekā no Pekingas konsekvencēm. Jau sāk likties, ka „ārprātīgais zinātnieks" Maocetungs izaudzinājis Frankenšteinu, ar kuŗu vairs netiek galā un neiespējamām.

Noslepkavots Vervords

Viens no brīvajā un jo sevišķi krāsainajā pasaulē ienīstākajiem cilvēkiem piedzīvoja varmācīgu galu paša radītajā naida parlamentā Keiptaunā, Dienvidafrikā: 6. septembrī Dienvidafrikas parlamenta ēkā ar četriem naža dūrieniem kaklā nogalināja nelaimīgā apartheida izveidotāju Hendriku Vervordu.

Nekad visā pasaulē nebūs tik maz asaru liets kā par šo Dienvidafrikas ministru prezidentu, kaŗ savas neracionālās politikas dēļ daļēji izstājās, daļēji tika izslēgts no Britu kopvalsts. Atentāts pret Vervordu notika dienā, kad Londonā atklāja britu kopvalsts ministru prezidentu konferenci, bet Dienvidafrika pāris gadu ļvu kopvalsts saimē nesastāvēja. Vai atentāta datums ir tikai sagadīšanās? Vienu šāvienu Dienvidafrikas ministru prezidents pārcieta jau pirms vairākiem gadiem.

Atentāts nenāca no melno vairāku puses, bet no viņa paša balto minoritātes. Vervordu sadūra kādreizējais valodu tulks, grieķu un portugaļu izcelsmes parlamenta izsūtāmais Dimitrijs Stifanoss, kas savā laikā Dienvidafrikā ieradās no Mozambikas. Pēc jaunākajām ziņām atentātu izdarījis kāds nenormālais, kas vietējā presē identificēts divējādi — kā Stifianoss un Stafendis. Viņš, dzīvodams portugaļu kolonijā Angolā un Mozambikā, uzkrājis rūgtumu pret nēģeriem un noslepkavojis Vervordu tādēļ, ka ministru prezidents darījis tik daudz savas zemes melno labā, ka nekā vairs nepalicis baltajiem. Šo apšaubāmo versiju publicē visas Dienvidafrikas cenzētā prese, kas nekavējas uzsvērt, ka rašu segregācija turpināsies vēl krasāk nekā līdz šim. Nogalinātā Vervorda pienākumus pārņēmis Dienvidafrikas tieslietu ministrs. Apartheida politikā nav sagaidāmas nekādas pārmaiņas, jo noslepkavotā ministru prezidenta partija valda ar lielu vairākumu. Tā oficiāli nekādas pārmaiņas nav gaidāmas, bet fakts ir, ka nolikvidēts viens no lielākajiem nacistiem (pēc daudzu domām), kādēļ Dienvidafrika centīsies radušos izdevību nenogulēt. Iespējams, ka Dienvidafrika tagad mēģinās atgriezties britu kopvalsts saimē, lai atkal dalītos labumos, kādus dod kopīgā tirdzniecība.

SAV VALSTIS

LANSINGA

● Lansingas sabiedriskajā galerijā atklāta „latviešu izcelsmes amerikāņa" (tā vēstīts izstādes programmā) Alberta Vasiļa darbu skate. Latviešu sabiedrībai nevisai pazīstamais mākslinieks programmā par savas formālās izglītības avotiem minējis Istlansingas universitāti un Mākslas skolu Birmingemā, Anglijā, otrā vietā nosaucot kādu Rigas mākslas izglītības iestādi — „The School of Arts and Crafts"... Arī viņa darbi izstādīti vispirms — tā vēsti katalogs — Detroitā, Mičigenā, Malvernā — Anglijā un Vācijā, pēdīgi Latvijā — Rīgā. Nezinātājam grūti izprast, kad īsti „latviešu izcelsmes amerikānis" Alberts Vasils mācījies Rīgā un kuŗā laikā viņa darbi tur izstādīti — brīvās Latvijas laikā vai tikai nesen?...

KALAMAZŪ

● Latviešu biedrība, pabeidzot nama pārbūves un remontu akcijas ziedojumu vākšanas pirmo posmu, konstatējusi, ka saņemti 2181 dol., kuŗus ziedojušas 213 personu vai ģimeņu vienību. Lielākās summas, katra pa 100 dol., ziedojuši O. Reinvalds, A. Polis un V. Grīviņš. „Kaut ienākušie ziedojumi visumā nelieli— caurmērā 10,24 dol., atsaucība tomēr rāda, ka vēlamies paturēt savu namu," teikts biedrības apkārtrakstā un norādīts, ka nākotnē biedrība lūgs vēl lielāku atbalstu, ja pilsētas iestādes izšķirtos par atļauju nama pārbūvei.

NOTĀRS
OSKARS PERRO
ņemam klientus katrā laikā
iepriekš pieteicoties pa
tālr. LE 5-5555, Toronto.

AKTUĀLAIS ĪSUMĀ

☆ Sakarā ar 20 pēdu sienas iegruvumu apstādināti darbi Toronto pazemja rietumu daļā. Šķiet, taisnība pazemja strādniekiem, kuŗi vairākkārt sūdzējušies par priekšstrādnieku un pārraugu nekompetenci, un pag. nedēļā pat atstāja darbu, atsaucoties uz drošības noteikumu neievērošanu un pārraugu nolaidību. Sienai iebrūkot, laimīgā kārtā cietušo nav bijis, jo tas noticis pēc darba stundām, toties bojātas dzelzs sijas un sagrauti koka balsti. Strādnieki darbus neatsāks, iekām darba departaments un Etobikokas darba inspektori nebūs projektu pārbaudījuši.

☆ Federālā valdība uzdevusi Kanadas redzamākajam strādnieku problēmu vidūtājam K. Goldenbergam līdz 15. novembrim panākt ar dzelzceļniekiem jaunu līguma nokārtojumu. Valdība sola 18% algu paaugstinājumu 2 gadu laikā un jaunas tālāku sarunu iespējas par labākiem darba noteikumiem. Ja Goldenbergam līdz novembŗa vidum neizdosies panākt apmierinošu izkārtojumu, valdība varētu piemērot piespiedu likumu lietas izbeigšanai.

☆ Draudzīgām attieksmēm (varētu arī teikt — tirdzniecības attieksmēm) nostiprinoties, Kanadas imigrācijas ministrija var ziņot par pieaugumu imigrantu skaitā no viņpus dzelzs aizkara. 1964. gadā Pad. savienība izlaida 83 personas uz Kanadu, bet 1965. gadā imigrantu skaits jau sasniedza 215. Šāgada pirmajos 6 mēnešos Kanadā ieceļojušas 142 personas no padomju territorijām, visvairāk ukraiņi. „The Globe and Mail" ziņo, ka uz ieceļošanas atļaujām gaidot arī lielu skaitu baltiešu, bet dokumentu kārtošana aizņemot ap 2 gadi. „Kultūras apmaiņas" ietvaros Kanada un Pad. savienība parakstījušas līgumu izrādīt Kanadas nacionālās filmu pārvaldes uzņemtās kultūrfilmas padomju kinoteātros un televizijā. Reizē ar to kanadiešiem atļauts padomijā uzņemtas kultūrfilmas izrādīt Kanadā.

☆ Kanadas nacionālajos parkos turpmāk prasīs paaugstinātas apmešanās un makšķerēšanas nodevas. Arī maksa par golfa spēlēšanu paaugstināta. Jaunās likmes būs spēkā, sākot ar 1967. gada 1. aprīli. Līdz šim no apm. 100 parkiem tikai 30 parkos bija jāmaksā minētās nodevas, bet nākamā gadā par pārnakšņošanu teltīs,automašīnu piekabēs būs jāmaksā visos parkos.

☆ Francijas izglītības ministrs Kristiāns Fušē, viesodamies Kvebekas provincē izteicās, ka Kanadas franču daļai nav ko cerēt uz imigrantu skaita pavairošanos no Francijas. Francijā gan augusi interese par franču kanadiešiem, bet pati valsts pašlaik pieredz saimnieciskas augšanas periodu, tādēļ franči maz vēloties emigrēt. Ministrs Kvebeku apmeklē, lai iepazītos ar to, kā studentu apmaiņa kultūras un tehnikas plāksnē praksē īstenojas. Ap 225 Kvebekas studentu mācās Francijas universitātēs, kamēr ap 80 franču studentu studijas uzsāks Kvebekā.

IZPĀRDOŠANA
1966. G. MODEĻIEM
BISCAYNE — DIVDURVIGS AUTOMATISKS
par $ 2375.00
CHEVROLET — DIVDURVIGS, AUTOMATISKS
par $ 2298.00
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu ricībā ir mūsu latviešu pārstāvis
Hans Plaude
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 8000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.

NEPATEICIBA — PADOMIJAS TRADICIJA
„Dieva rasa" Kanadas sejā, vai — padomju preses negātīvi komentāri par dzīvi Kanadā.
Dadža karikatūra

I JANKOVSKIS
REAL ESTATE BROKER
87 Roncesvalles Ave., Toronto 3.
Telefoni: 536-0143 533-8553-4

3 DZIVOKĻU MĀJA, 13 istabas, 3 modernas vannas istabas, 3 garāžas. Ūdens eļļas apkure. Tuvu veikaliem, satiksmei, skolām un baznīcām. Ļoti laba izīrēšana. Māja nepilnus 10 gadus veca, atrodas Toronto rietumu daļā. Prasa $16.000 iemaksu. Viena atklāta obligācija. Zvanīt V. Muktam — LE6—0143.

COOKSVILLE: 6 istabu moderni celta ģimenes māja (bungalovs) ar lielu iekoptu dārzu. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Moderna virtuve un vannas istaba. Viena no labākajām mājām šai apkārtnē. Tuvākai informācijai zvanīt V. Liličukam 533—8553.

Mednieku un makšķernieku paradīze. 121 akrs zemes ezera krastā 115 jūdzes no Toronto. Zivju, putnu un zvēru bagātība. Zvanīt V. Muktam LE 6—0143.
REALTOR